

م
بیکو نیم

نوشته: سید قطب
ترجمه: سید هادی خسرو شاهی

بررسیهای اسلامی - ۱

بقلیم : سید قطب

ما چه میگوئیم؟

ترجمه از: سیدهادی خسروشاهی

چاپ هارم

* * *

﴿ چاپ اول مطالب این مجموعه در جرائد قم و تهران
 منتشر شده است

﴿ از چاپ دوم این رساله ۲۰۰۰ نسخه در چاپخانه حکمت قم بسرمايه
 د انتشارات دین و دانش ، در تاریخ ربیع الثانی ۱۳۸۹ هجری
 - تیرماه ۴۸ - چاپ شد . ﴿ یا به سوم در ۱۳۴۹
 لازم چاپ چشم دو اسز از نسخه در ۱۵ آذر ۱۳۵۰ ربیع سید .

بنام خدا

سید قطب را بشناسیم

مقدمه

... در حدود پنجاه و پنجم سال پیش ، کودکی دریک خانواده روستائی ، دریکی از دهکده های مصروف با عرصه وجود گذاشت .. ایام کودکی را در همان دهکده کوچک بسر برد و دوران دستان راهم در همانجا پیاپی درسانید و سپس به شهر آمد ! .

او در شهر بتحقیقات خود ادامه داد و در همان هنگام که هنوز جوان نا بالغی بود ، تمامی قرآن را حفظ کرد و حافظ قرآن شد (۱) .

۱ - کتاب : «مشاهد القيامة في القرآن» تأليف سيد قطب ،
چاپ قاهره صفحه ۶ .

او علاوه بر تحصیلات جدید ، با مختصات علوم اسلامی پرداخت و در این رشته مطالعاتی انجام داد و آنگاه که جوان برومندی شده بود ، بموازات خدمات ارزشند و فراموش نشدنی فرهنگی و علمی ، بخدمات و کوشش‌های اجتماعی نیز پرداخت و بعضویت جمیعتی درآمد که تحقق ایده‌های اجتماعی و اسلامی خود را بدست آن جمیعت عملی می‌دید .

سالها در این راه کوشش نمود . شب و روز بنشر اندیشه اسلامی پرداخت و با قلم و بیان خود از گسترش و تفویذ اصول فکری و عقیدتی مکتبه‌ای سیاسی و اجتماعی ییگانگان در بلاد عربی و اسلامی ، جلوگیری نمود .

در همین دوران بود که او کتابها و آثار گرانبها و جاویدانی از خود بیاد گرداند . او در همه زمینه‌های علمی و اسلامی ، نبوغ و قدرت فکری خود را نشان داد و کتابهای منتشر ساخت که نشان‌دهنده عمق بینش این انسان بزرگ و اندیشه‌مند مسلمان بود .

در زمینه مسائل و مباحث قرآنی ، علاوه بر سی جلد تفسیر ارجدار : **دُفْي ظلَالِ القرْآنِ** ، (۱) که تاکنون سه بار و در ۵۵۰ صفحه بزرگ چاپ و منتشر شده است ، به نظر کتابهای : **التَّصوِيرُ**

۱ - تاکنون ۱۲ جزء از این تفسیر توسط آقای احمد آرام بفارسی درآمده و تحت عنوان **دِرْسَائِلَةُ قَرْآنٍ** چاپ شده است .

الفنى فی القرآن» و «مشاهدالقيامةفی القرآن» و «هذا القرآن» پرداخت و وعده داد (۱) که کتابهای دیگر نیز در همین سلسله منتشر سازد که از آن جمله بود :

«القصة بين التورات والقرآن» و «النماذج الإنسانية في القرآن» و «المنطق الوج다اني في القرآن» و «اساليب العرض الفنى في القرآن» .. والبته اعدام او مانع از آن شد که بتواند باین وعده خود را فاکند .

او در درک و فهم قرآن ، بینش و یزمهای داشت و آنرا فضیلتی می دانست که خداوند باوارزانی داشته است، او مانند اقبال لاهوری که میگفت : «من قرآن را آنچنان قرائت میکنم که گوئی هم اکنون فرشته آنرا بر محمد (ص) میخواند» میگوید : «من که بنده کوچک و ناتوان و ناچیزی هستم ، قرآن را چنان میخوانم و می یابم که گویا خداوند خود با من سخن می گوید و برای انسانی ، ا چه مقام و منزلتی بالاتر از این لطف و عنایت الهی میتوان یافت » (۲) .

* * *

او در زمینه اسلام‌شناسی هم کتابهای پر قیمتی منتشر ساخت

۱ - «التصوير الفنى في القرآن» تأليف سيد قطب چاپ قاهره صفحه ۵ .

۲ - تفسیر : في ظلال القرآن، چاپ سوم ، بيروت ج ۱ ص ۳۰۰

که از آن جمله است : هذا الدين ، أوليات في هذا الدين ، خصائص التصور الإسلامي ، مقومات التصور الإسلامي ، معالم في الطريق (۱) في ظلال السيرة ، في موكب اليمان ، تصويبات في الفكر الإسلامي ... المعاصر ...

او در موضوع جامعه شناسی از نقطه نظر بینش و دید اسلامی ، کتابهای نوشته که در نوع خود بیسابقه و بی تظیر بود ، الاسلام و مشکلات الحضارة ؟ نحو مجتمع اسلامی ؟ السلام العالی و الاسلام ، (۲) دراسات اسلامیه ، المستقبل لهذا الدين (۳) امریکا التي رأیت .

درباره اقتصاد و اجتماع و حکومت اسلامی ، دو کتاب پر فروغ : العدالة الاجتماعية في الاسلام (۴) و

۱ - جلد اول معالم في الطريق یکسال پیش منتشر شد و جلد دوم آن با چهار کتاب بعدی که در این زمینه نام برده شده ، در دسته انتشار بود .

۲ - ترجمه فارسی این کتاب سه بار بنام «اسلام و صلح جهانی» چاپ شده است .

۳ - این کتاب اخیراً تحت عنوان «آینده در قلمرو اسلام» در مشهد ترجمه و بچاپ رسیده است .

۴ - چاپ فارسی آن بنام «عدالت اجتماعية در اسلام» چهار بار در دو جلد و ۵۰۰ صفحه در سالهای اخیر منتشر گشته است .

معرکة الاسلام والرأسمالية (۱) روش کنندۀ عظمت اصول
مکتب اسلام در قبال مکتبهای اجتماعی جهان بوده و شاهد صدق
اصلالت در ک مؤلف آنست .

او تنها یک متفکر و نویسنده نبود ، او شعر نیز میسر و دواز
این هنر انسانی در راه نشر اسلام و رهائی توده‌ها از مظالم استبداد و
استعمار ، استفاده میکرد . سه دیوان شعر او بنامهای حلم الفجر
قافلة الرقيق ، الشاطئ المجهول (۲) ، نشان دهنده قدرت
ونبوغ شعری او بوده و گواه گویای ذوق و هنر نیرومند شاعری
اوست .

کتابهای انتقادی و ادبی او ، از جمله : النقاد الادبی اصوله
و مناهجه ، مهمة الشاعر في الحياة ، نقد کتاب مستقبل الثقافة ، کتب
و شخصیات ، الجديد في اللغة العربية ، روضة الطفل ، الجديد في
المحفوظات ، تخصص وی را در رشته ادبی و نقد هنری ثابت میکند.
او در هنر نویسنده کی خود ، از داستان‌سرایی نیز ، برای
خدا در راه مقدس استفاده نموده داستانهای مصور و غیر مصوری
را منتشر ساخت که از آن جمله است : آشواك ، القصص الدينی للاطفال ،

-
- ۱ - خلاصه این کتاب بنام «اسلام و دیگران» ، تاکنون
دو بار در تهران چاپ شده است .
 - ۲ - خوابهای سپیده دم ، کاروان بر دگان ، کرانه ناپیدا .

الاطياف الاربعة ، المدينة المسحورة !

بعضی از کتابهای وی «التصوير الفنی فی القرآن» تاکنون ۷ بار چاپ شده و اغلب آثارش چهار تا شش بار تجدید چاپ شده‌اند، و دو ماه پیش از اعدامش، تفسیر بی‌ نقطیرش که قبل امورد تجدید نقطیر وی قرار گرفته بود، برای سومین بار در بیروت بچاپ رسید و در آن هنگام که نسخه‌های آن همراه کتابهای دیگر وی، در قاهره و دمشق جمع آوری می‌شد، در سراسر دنیا منتشر گردید.

کتاب «العدالة الاجتماعية فی الاسلام» که از شاھکارهای فکری او است، تاکنون به ۸ زبان از جمله: فارسی، اردو، افغانی، انگلیسی، فرانسه و ترکی ترجمه و هر کدام چندبار چاپ خورده است.

او علاوه بر کتابها و مقالات ییشماری که مینوشت، در دانشگاه

قاهره کنفرانس‌های میدادودر دانشکده‌های مختلف جهانی مصر تدریس می‌کرد (۱) و در سفرهای خود بکشورهای اسلامی و غیر اسلامی، با سخنرانیهای که در مجامع عمومی و علمی ایراد مینمود،

۱ - از روزنامه هفتگی **Radiance** - تابش - که بزبان انگلیسی در ۱۶ صفحه در دهلی نو «هند» چاپ می‌شود، این روزنامه که ارگان همه مسلمانان هند است، سرمهاله شماره ۷ سال جدید، مورخ ۱۸ - جمادی الاولی ۱۴۸۶ هجری خود را به سید قطب اختصاص داد و عنوان مقاله‌اش چنین بود: *He smiled on his way to death*.

ایدئولوژی اسلامی را آنطور که هست، معرفی میکرد . او سفری هم به آمریکا رفت و پس از مراجعت، کتابی نوشت و نام آنرا «آمریکائی که من دیدم»؛ نهاد و ماهیت سیستم اجتماعی غلط آمریکائی را شناخت ...

* * *

او در سال ۱۹۵۴ م بجرائم فعالیتهای اجتماعی به زندان ابد محکوم شد و از مطالعه و نوشتمن محروم گشت ، ولی پس از آنکه ۸ سال تمام در زندان قاهره بسربرد ، بعلت بیماری سینه ، طبق نظریه و تصویر پزشکان از زندان آزاد شد و بدرمان بیماری جسمی خود و بیماری روانی جامعه اش پرداخت ، بیماری جسمی و ۸ سال زندان و محرومیت جبری از مطالعه و نوشتمن اورا از راه و روشی که داشت ، باز نداشت و در این دو سال اخیر که بظاهر آزاد بود ، باز بنظر اصول قرآنی و احیاء سنتهای متروک اسلامی اقدام نمود . او دهماه پیش بار دیگر بزنندان رفت ، اتهاماتی که بر او می چسبانیدند ، واهی و بی اساس و از همان قماش بود که شنیده اید و میدانید ... او متنهم بود که رهبری فکری «گروههای ارتقای» را بعهد مدارد . ولی اینگونه اتهامات با اندازه ای تکرار شده که دیگر تهوع آور است و هیچ عاقلی نمیتواند آنرا خردیار باشد .

مناسفانه بی اساس بودن اتهامات مانع از صدور حکم اعدام نشد

و سید قطب در قابش بجرائم ! « توطئه » و « اقدام علیه امنیت » محکوم بااعدام شدند... ولی خبر صدور حکم اعدام درباره‌وی، موجی از اعتراض و ابراز ارزش‌جار و درخواست آزادی در سراسر جهان بر.

انگیخت و مردم مسلمان جهان‌طی تلگرافه و نامه‌های بیشمار خواستار شدند که این حکم ظالم به بمورد احراز گذاشته نشود . ۰۰

اما علیرغم خواست مسلمانان سراسر روی زمین ، علیرغم اعتراض انسانهای آزادی‌خواه دیبا، سرانجام در نیمه‌های شب دوشنبه ۷ جمادی الاولی ۱۳۸۶ هـ ناگهان خبر گز اربه‌ای خارجی از قاهره گزارش دادند که سید قطب به مرأهی دو نفر از هم‌فکر انسن ، محمد حواس و عبدالفتاح اسماعیل بدار آوبخته شدند

اعدام سید قطب پسر بهادر دنا کی را برای دئو لوڑی و پیشو و ترین و اصلی‌ترین جنبش‌های اسلامی وازدساخت و دنیائی در سوک او اندوه‌ناکشده . ذیرا این‌دعا ندیشمند و مفسر بزرگ اسلامی متعلق بقوم و ملت و کشور خاصی نبود ، بلکه او از آن‌همه مردم مسلمان جهان بود .

تأسف و اندوه فراوان مسلمانان از این جهت نیست که پایان ذندگی سید قطب آنچنان شد که مورد آذوه‌ی درنوشتمهایش بود ، بلکه غم و اندوه مسلمانان برای آنست که مسلمان متوفی داکه ۵۵ سال بیشتر نداشت و اندیشه و تفکر او داشت با وج شکوفانی خود میرسید

از دستداده و از آثار جدید همچو انسان نمونه و بزرگی، محروم
ما فده‌اند.

* * *

طبق نوشته روزنامه عفتگی Radianc چاپ‌دهلی‌نو:

د.. در آنهنگام که دردادگاه نظامی قاهره، حکم اعدام سید
قطب قرائت شد. او در کمال آرامش چنین گفت:

«من پیش از این‌هم میدانستم که طبقه حاکمه نمیخواهد من
زنده بمانم، من بار دیگر اعلام میکنم که من نه پشیمان هستم و نه اظهار
قدامت میکنم و نه از این رأی اندوه‌ناکم، بلکه بسیار خوشحال و
مسروذم که در راه هدف مقدس وایده آلم کشتم میشوم. البته تاریخ
آینده در باره‌ما و حکومت داوری خواهد کرد که کدام یک از ما،
راستگو و برق بوده‌ایم» (۱).

پس از صدور رأی دادگاه، در هنگامیکه اورادر ماشین بسوی
مرکم ببردند، خنده‌ای بر لب داشت و در واقع شعر اقبال لاهوری.
را که یک‌دوز پیش از مرگش سروده بود میخواند، اقبال گفته بود:
نشان مردم مؤمن با تو گویم که چون مرگش رسد، خندان بمیرد

* * *

۱ - از روزنامه Radianc چاپ‌هند، مورخ ۲۵ جمادی
الاولی شماره ۸ دوره جدید، صفحه اول.

بررسیهای که در این کتاب میخوانید، مجموعه‌ای از مقالات شهید بزرگ راه‌اسلام، استاد فقید سید قطب است که سالها پیش، بمناسبت‌هایی در مطبوعات اسلامی منتشر گردیده و سپس در زمان حیات او، تحت عنوان: «در اسات اسلامیه»، در مجموعه‌ای گرد آمده و به شکل کتابی منتشر شده است.

مجموعه این مقالات، برای بار چهارم در «جده» - عربستان سعودی - بچاپ رسیده و ما آن‌هارا از روی متن عربی چاپ «جده» بفارسی ترجمه کردیم که قسمتی از آنها، از دو سال پیش در پاره‌ای از روزنامه‌ای قم و تهران، بامضای ابو صالح منتشر گردیدا...

* * *

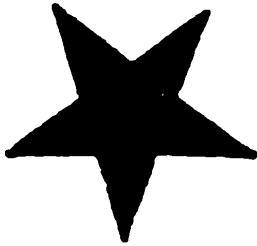
اکنون که تصمیم بر چاپ مستقل این مقالات گرفته شد، مترجم بتناسب موضوعات، مطالب را بسه بخش تقسیم نمود:
بخش اول آن بصورت رساله‌ای تحت عنوان «ما چه می‌بگوییم»،
تقدیم می‌گردد و امید است بخش دوم و سوم آن نیز که حاوی مقالات متنوع دیگری است - بزودی در اختیار عموم قرار گیرد.

قم : ربیع‌الثانی ۱۳۸۹ هجری
سید هادی خسروشاهی

* * *

این عکس سید قطب را همراه یکی از نگهبانانش نشان میدهد
که در زندان قاهره ۵ قدم میزند

* * *

آخرین عکس سید قطب در پشت میله‌های زندان . . .
او در تاریخ دوشنبه ۷ جمادی الاولی ۱۳۸۶ هجری در
حال بکده ۵۵ سال داشت، در زندان قاهره همراه دو تن از هم‌فکرانش
بدارآ و یخته شد . . .

ما چه میگوئیم و چه میخواهیم؟

زندگی نو - دنیای بهتر

زندگی نو - دنیا ی بهتر

لزوم تجدید زندگی اسلامی
هنگامیکه مامیکوئیم باید «زندگی اسلامی» تجدیدشود و
جامعه اسلامی اذنو برپا گردد، گروهی اظهار ناراحتی کرده و
گمان میکنند که در صورت تحقق این موضوع، بر عده‌ای ستم روا
خواهد شد و یاتشویش و ناراحتی در پیوندهای اجتماعی بوجود
خواهد آمد، در صورتی که مسئله بهبیچه وجه از این قرار نیست و این
اظهار ناراحتی، بی‌شك ناشی از عدم شناخت حقیقت و کیفیت جامعه
وزندگی اسلامی است.

ماهنه‌گامیکه خواستار زندگی نو و دنیای بهتر می‌شویم و می‌گوئیم که باید زندگی اسلامی از نو بوجود آید ، در واقع کاملترین و انسانی‌ترین شکل عدالت اجتماعی را که هیچ سیستم و مکتب اجتماعی نمی‌تواند آنرا عملی سازد ، می‌خواهیم بوجود آوریم و همه طبقات اصیل و افراد توده را در شرائط زندگی بهتری قرار دهیم .

جهان امروز دچار بحرانهای فکری و اجتماعی است و در اوضاع و شرایط و سیستمهای قانونهای خود ، دچار مشکلات و ناراحتی هائی گشته و در هیچ نوع نظام حکومتی و سیستم اجتماعی ، آرامش واقعی را نیافرته است و از همینجا است که گروهی می‌گویند: اوضاع موجود در بسیاری از کشورهای جهان ، فرصت را برای ازبین بردن مکتبهای سیاسی و اجتماعی آماده ساخته‌وهمه این مکتبها در حال شکست و سقوط بوده و حتی در سرزمینهایی که گمان می‌رود نظام ثابتی داردند و تجهیزات ظاهری آنان ضامن دفاع از آنها خواهد بود ، احتمال فنا و نابودی وجود دارد .

آرامش واقعی حکومتها و رژیمهای پلیس و مسلسل و توب و تانک و بمبهای هسته‌ای بوجود نمی‌آورد ، بلکه آن جامعه و رژیمی پا بر جا خواهد بود که نیازمندیهای طبیعی جامعه را برآورده ساخته و در وجدان و درون مردم ، آرامش و احساس انسانی بوجود آورده باشد و بی‌شک در آن روز گاریکه این دو پایگاه اساسی ازبین برود

دیگر نیروی آهن و آتش هر گز نمی‌تواند زندگی سعادتمندانه و انسانی‌دا تأمین‌سازد و بوجود آورد. این حقیقتی است که سیر زمان، در طول تاریخ اصالت آنرا تصدیق کرده است.

* * *

پس ما خواستار تجدید زندگی اسلامی و بوجود آمدن جامعه اسلامی هستیم و در واقع می‌خواهیم که از بحرانها و تزلزلهای اجتماعی ویران‌کننده، در امان باشیم و زندگی خود را بر روی اساس محکم و پایه‌های عمیق تراز پایه‌های هرسیستمی قرار دهیم که عقیده و ایمانی پشتوانه آن نیست.

ما خواستار زندگی بهتر؛ دنیای نوین و جامعه انسانی کامل هستیم.

بنظر ما، سیستم اجتماعی اسلام، امروز تنهای سیستمی است که بر پایه اندیشه جهانی - بمفهوم واقعی کلمه - قرارداد دارد، برای آنکه رژیم اسلامی تنهای‌زیمی است که امکان میدهد همه مردم جهان، با هر زبان و نژاد و نژاد و طرز فکری که دارند، در سایه اسلام زندگی آرامی داشته باشند و البته در کنار این زندگی، عدالت مطلق نیز بین همه آنان عملی خواهد شد.

اردو گاه سرمایه‌داری و بلوک وابسته با حاول مارکسیسم، می‌گویند که خواستار برقراری یک سیستم جهانی هستند ولی باید پرسید: کدام سیستم جهانی می‌تواند بدون آزادی پا بر جا بشود؟، در

اردو گاہ امپریالیسم غرب و کمونیسم، هواداران عقاید مخالف عقاید طبقه حاکمه، عملاً حق حیات ندارند.

ولی ما خواستار سیستمی هستیم که صاحبان همه عقاید دینی، صحیح میتوانند در کمال آزادی و برابری، درسایه آن بسر ببرند و بی شک در همچو سیستمی، دولت و مردم مسلمان، ضامن نگهبانی آزادی عقیده و آزادی انجام مراسم مذهبی خواهند بود و هر فرد غیر مسلمانی خواهد توانست در مسائل مربوط بزندگی شخصی خود، از احکام آسمانی دین خود پیروی کند و از مزایای اجتماعی، بدون هیچ گونه محرومیتی، بر خوردار شود و در همچو سیستمی، ضامن اجرائی این امور، عقیده و ایمان و وجدان و درون پاک خواهد بود، نه قانون خشک و بی روح و ماده و تبصره ای که ب تنها ظرف قادر با جراحت نیست! ...

* * *

ما هوادار و خواستار رژیمی هستیم که همه نژادها افراد بشری اعم از سیاه و سفید، زرد و سرخ میتوانند درسایه آن در آزادی و برابری انسانی، بدون کوچکترین تبعیضی بین نژادها و رنگها و زبانها زندگی کنند، برای آنکه پیوندان انسانیت، همه آنان را دور هم گردانیا ورد، بدون آنکه کوچکترین انگیزه نژادی در آن دخالتی بنماید.

ما خواستار سیستم و نظامی هستیم که در آن «حاکمیت» مخصوص

فردی از افراد بشری یا طبقه و گروهی نیست بلکه حاکمیت مطلق تنها از آن خدا است و از همینجا است که در همچو نظام و جامعه‌ای مساوات واقعی، تحقق می‌یابد و عملی می‌گردد.

در آن نظام، حاکم و زمامدار حقوقی بیشتر از حقوق افراد توده مردم نخواهد داشت و هیچ شخصیت و مقامی در سایه آن نظام، بالاتر و مقدس‌تر از قانون نخواهد بود و دادگاه‌های آن سیستم، برای وزراء و توده‌مردم یکسان خواهد بود و زمامدار با کوچک‌ترین فرد مردم، در برابر عدالت و دادگاه‌بیرون هیچ‌گونه امتیاز و برتری، یکسان خواهند ایستاد.

ما خواستار نظامی هستیم که برای همه مردم و همه هم‌میهنان در ثروت ملی حق و بهره عادلانه‌ای قرار میدهد برای آنکه در جامعه مورد دقت رما، برگشت مالکیت بجماعت و توده مردم است که بعنوان جانشینان خدا، آن مالکیت را دارند و مالکیت فردی در چهار چوب خاصی محدود می‌شود... و اگر جامعه و توده نیازمند مال و درآمد بیشتری باشند، می‌شک جامعه و توده مردم، مقدم خواهند بود.

مامیخواهیم جامعه‌ای بوجود آید که اساس آن بر تکافل و تعاون اجتماعی، بمفهوم عام و کامل آن، استوار گردد، بطوری که در همچو جامعه‌ای گرسنه و تشنگی وجود نداشته باشد که در قبال آن گروهی از ثروت‌تذییاد بهره‌مند گردد ا. و البته دامنه تکافل

اجتماعی بسیار وسیع است ...

درجامعه مورد نظر ما توده مردم مسئولیت فرد فرد اخناء خود را بعده دارد ، باید او را برای کار آماده سازد و برای او کار ایجاد کند و در هنگام کارهم از او مواظبیت نموده و نگهداری کند.. و سپس حاممه ما کفالت هر فردی را ، در صورت بیکاری یا بیماری یا درمان دگی احتمالی ، بعده میگیرد . در این کفالت انسانی و تکافل اجتماعی ، هیچگونه فرقی بین صاحبان عقایدویا نژادها و طبقات وجود نخواهد داشت .

* * *

مامیخواهیم که یک رژیم و نظام انسانی بوجود آید که در وابط و پیوندهای بین المللی خود را بر اساس هم زیستی و دوستی استوار سازد و با هیچ کسی که با او نمی جنگد و بر ضد آن توطنه نمی چیند و پیروان اور آزار نمی دهد و در روی زمین فساد و تباہی برپا نمیکند . و بر مردم و توده ها ستم روانی دارد ، نجنگد و بر دشمنی برخیزد ذیرا که این نظام ، جز باتجاوز کاران و تبهکاران و ستمکاران ، با کس دیگری نمیجنگد .

ما خواستار برقراری این چنین نظام اجتماعی هستیم و اکنون باید پرسید که چرا اگر وهمایا یادولتهای میتر سند که این چنین نظام انسانی در گوشاهی از جهان برپا شود ؟ .. در صورتیکه این رژیم

هر پایه‌های محکم اخلاقی و احساسات عمیق و جدانی استوار خواهد بود که اجرای اصول آن انگیزه‌ای از درون دارد و فقط به قدرت لغفه مادی اکتفا نمی‌کند.

بنظر ما برپاشدن این نظام در گوشاهی از جهان، ضامن نگهبانی همه بشریت از سقوط و نابودی قطعی است، زیرا که این نظام در میان ظلمت و تاریکی جهانی بمعابه منارة تابنده‌ای خواهد بود که میتوان بوسیله آن هدایت یافت و بساحل آرامش و صلح رسید.

امروز بشریت در سر دوراه عجیبی فرار گرفته و تشویش و و بخرا نهای فکری و بفرنجی روشها و تزلزل رژیمهای نظامها، آنرا بر لبه پر تگاه رسانیده است. و باید پرسید که چرا گروهی میترسند که یک رژیم اخلاقی و معنوی بر مردم حکومت کنند و عدالت و آرامش و آسایش و آزادی و مساوات را تحقق بخشد؟ و بشریت را از سر-

گردانی نجات دهد؟

* * *

در اجتماعات بشری و جوامع امروزی، با استعفیده و طرز فکری وجود داشته باشد. ولی خالی بودن جوامع غربی از عقیده و ایدئولوژی، آنها را یکی پس از دیگری بسوی مادیگری و وادی مادیستمیکشاند، بلوری که این اجتماعات دیگر قادر نیستند که این بد بختی و مصیبت را از خود دور سازند و در دامن مادیست مساقط نکنند.

مزیر آنها میخواهند بجای هر ضمیر نمودن اندیشه و طرز فکری صحیح، بازود سرنیز و زندان، عقیده‌ها و مسلک‌های دیگر را ازین بین نداشند. ولی ما... ما کاملاً امکانات و نیروهایی داریم که «غرب» هرگز آنرا ندارد. مامیتوانیم نظام اجتماعی خود را برپایه‌ای صحیح و کامل استوارسازیم و ایدئولوژی کاملتر و جامعتر و نیر و مند تری را جایگزین عقیده‌ها و مکتبهای دیگر بنماییم. فاین واقعاً احتمال است که مابه تقلید و پیروی از جوامع غربی. که لااقل هر گونه امکانات مادی در اختیار دارد و بلادما حتی فاقد آن هستند فرستاد را ازدست بدھیم.

* * *

من در اینجا میخواهم سؤالی بکنم و آن اینکه: چرا بعضی گروهها و دولتها از این رژیم عادلانه ایکه برپایه‌ایمان و عقیده‌استوار بوده و عدالت اجتماعی همچنانه‌ای را برای همه خواستار است و همه را در سایه نظام عادلانه خود نگهداری میکند و مادیگری را باطرز فکر جامع الاطراف و سیستم اجتماعی خاص خود، نه بازود سرنیز. طرد میکند، میترسند!.

آنها میگویند که اگر نیروهای استعمار و امپریالیسم غربی از شرق اسلامی و عربی بیرون روند، خلائی ایجاد میشود و این خلاء را کمونیسم پرمیکند، ولی آنها اگر راست میگویند و در این گفتار

فرض سوء استعماری ندارند ، چنانی گذارند که ماخود با برقراری یک نظام سالم و عادلانه و پا بر جای متکی بظر ذفسکر و ایمان و عقیده ، خلاص موحد را در سر زمینهای خود پر کنیم ، تادر سایه عدالت و آزادی آن ، بشریت در صلح و صفاتاند گی کند؟.

چرا آنها در راه عدم تحقق این نظام و عدم پیدایش این سیستم اجتماعی ، مستقیماً دخالت کرده و مانع ایجاد این رژیم می‌شوند ؟ .

این برنامه ، این نظام و این اصول ، در مقابل کمونیسم در کشورهای ما ، حداقل بیش از مصدقه شکر سر باز و دهها اردو گاه جنگی و دهها پایگاه نظامی است و میتواند از نفوذ هر گونه اندیشه خرابد کارانه‌ای جلو گیری کند ، در صورتیکه سر بازان واردو گاهها و پایگاههای غرب ، هنوز نتوانسته‌اند از نفوذ کمونیسم در سر زمینهای غربی جلو گیری کنند و رژیمهای شان را از تزلزل و سقوط نجات دهند .

آری ! آنها با این رژیم و با این سیستم اجتماعی مخالفند و با تمام قوا ، علیه آن می‌جنگند ، زیرا این نظام استعمار و امپریالیسم سیاه را همانند کمونیسم سرخ طرد می‌کند و بهیچ نوع استعماری ، اعم از استعمار قدیم و جدید (نهوکلنیالیسم) تحت هر اسم و عنوان ، هر نقشه و پرده‌ای که باشد ، اجازه و امکان نمیدهد که در سر زمین ما ، در وطن بزرگ اسلامی ما بسیار ده و فعالیت کند .

فقطاروی همین اصل است که آنها با این نظام عادلانه و جامع
الاطراف انسانی، که صاحبان همه عقاید و افکار می‌توانند در سایه
آن در امنیت کامل بسر برند، مبارزه نمی‌کنند.

ولی چقدر بجای است که، اگر واقعاً عقل و ادراکی داریم،
اکنون این حقیقت را در کنیم زیرا دیگر وقت آن رسیده است که
ما نند می‌مو نها و بوزینه ها مقلد نباشیم!

اسلام مبارزہ می کند

اسلام مبارزه میکند

آنها بیکه خیال میکنند مکتبهای اجتماعی دیگر دنیا، میتوانند آنچنان که اسلام میتوانند باستمکریها و ستمکران و یاغیان و قلیدان مبارزه کرده و از ستم دیده‌ها و زجر کشیده‌های محروم اجتماعات بشری دفاع کنند، یا کاملاً اشتباه میکنند و یا کاملاً مفرض هستند و یا از اسلام و حقیقت آن چیزی درک نکرده‌اند.

این از یک طرف ۱.

و آنها بیکه خیال میکنند که مسلمان‌هستند ولی باستمکریها و پیداد کریها نمی‌جنگند و از حقوق همدم نجده‌دها و ستم کشیده‌های

جهان دفاع نمیکنند ، یا کاملا دراشتباهند و یا بی شک منافق هستند
و یا از اسلام چیزی نفهمیده اند .
واین از طرف دیگر ! .

* * *

اصول اسلام در اساس و جوهر خود ، جنبش آزادی بخشی است
که نخست دل افراد و سپس اجتماعات بشری را اصلاح و آزاد میسازد .
اگر کسی واقعاً با نور اسلام هدایت یافت ، او دیگر از هیچ
نیروئی نمیترسد و جز بقدرت الهی ، در قبال هیچ زورمندی
سر تعظیم فرود نمیآورد و همچو فردی در برابر هیچگونه
ظلم و ستمی ساکت نمیباشند . اگرچه این ظلم و ستم بر شخص او
نباشد و در گوش دور افتاده ای بر یک انسان دیگری روا داشته
شود .

اگر شما دیدید که ظلم و ستم انجام می یابد و فریاد ستم دید کان
بلند میشود و مردم مسلمان آماده برای دفع ظلم و بر چیدن بساط منم
نمیستند ، شما باید بدون هیچگونه تردیدی در وجود داشتن «مردم
مسلمان» شک کنید ، زیرا امکان ندارد که مردم اسلام را بعنوان
عقیده و طرز فکر بپذیرند ولی ظلم و ستم ، زندان و تبعید را بمعابه
قانون و نظام ، عالم قبول کنند .

زیرا از دو حال خارج نیست : یا اسلام هست و یا نیست ۱۹

اگر هست که اسلام مبارزه و جهاد پی‌گیر و دامنه دار و سپس شهادت در راه خدا ، در راه حق و عدالت و مساوات است ، واگر نیست ، نشانه آن ، آنست که همه به ورد و ذکر مشغولند و به تسبیح و سجاده چسبیده‌اند و صبح و شام منتظرند که خود بخود از آسمان خیر و برکت ، آزادی و عدالت بیاردا ، ولی هر گز هم آسمان‌چیزی بر آنها نخواهد فرستاد و خداوند هیچ‌گروهی را که بیاری خود نشتابند ، و بر خود اطمینان ندارند و قانون خداوندی را در جهاد و مبارزه اجرا نمی‌کنند ، یاری نخواهد کرد و : «ان الله لا يغير ما بقوم حتى يغيير واما بانفسهم...» (خداوند دروضع قومی دگر گونی ایجاد نمی‌کند ، مگر آنکه خود در وضع خود تغییری بدھند) .

اسلام یک عقیده و طرز فکر انقلابی و سازنده‌ایست ، باین معنی که اسلام وارد قلب کسی نمی‌شود مگر آنکه یک دگر گونی در آن ایجاد می‌نماید . دگر گونی در فکر و اندیشه ، در احساس و ادراک ، دگر گونی در تمام شئون زندگی ، در روابط فرد و اجتماعات ..

اسلام انقلابی بوجود می‌آورد که خواستار برقراری مساوات کامل بین همه مردم دنیا است ، بطوریکه : هیچ‌چکس را بـر دیگری جز با پرهیز کاری بـر تری نباشد .

اساس و پایه این انقلاب ، شرف و عزت انسانی است که به

خاطر هیچ مخلوق یا هیچ حادثه و پدیده‌ای، نباید پایمال شود.
این انقلاب بر پایه عدالت همه جانبه و کاملی استوار است
که اجازه نمیدهد مورد تجاوز قرار گیرد و یا بر احدی ظلم و ستم
روا دارد.

آنکاه که انسان حرارت این طرز فکر و عقیده را احسان
کرد، بطور فطری و با تمام قوا در راه تحقق خارجی هدفهای
قدس آن میکوشد و هر گز نمیتواند آرام و خاموش بماند، مگر
آنکه این اندیشه بمرحلة عمل خارجی درآید... و این مفهوم
آنست که ما میکوئیم: اسلام یک عقیده و طرز فکر انقلابی و سازنده
است.

* * *

آنها یکه اسلام آورده‌اند، کسانی هستند که با جان و دل
در راه خدا، حقیقتاً می‌جنگند و آنها هستند که در راه اعتلا و
برتری کلمه حق-نام خدا- بجهاد مشغولند و نام خدا وقتی سراسر
روی زمین را فرا می‌گیرد که ظلم و صتم، قلدی و زور گوئی از
بین برود و بساط هر گونه ستمگری بر چیده شود و مردم همه،
همانند ندانهای شانه، برابر و مساوی باشند و کسی را بر کسی
دیگر، جز با پرهیز کاری و تقوی، برتری نباشد.
روی این حساب، آنها یکه در هر نقطه و جامعه‌ای از روی

نعمن ، ظلم و ستم را بچشم خود می‌بینند و بعد از باش و قلم خود را
تحرکت در نمی‌آورند ، که از حق و عدالت دفاع کنند ، دلایلی
اینها از نور و تابش اسلام خالی است و اگر جرقه‌ای در دل آنها
پیدا شود ، بیدرنگ بمبارزه و مجاهده در راه حق ، بر می‌خیزند.
اگر روح ناسیونالیستی و قومیت میتوانند مارا وادار کنند
که با استعمار کینه‌جو و ستمگر بجنگیم . و اگر روح سوسیالیسم
ازما می‌خواهد که با زمین‌خوار و فتووالیسم تبهکار و سرمایه‌داری
متداویز مبارزه کنیم ، اگر روح آزادی فرد می‌گوید که باطنیان و
دیکتاتوری واستبداد وزور گوئی بستیزه برخیزیم . روح اسلام
همه این مفاسد – استعمار فتووالیسم ، وزور گوئی – را تحت عنوان
ظلم و ستم که وجه مشترک بین همه آنها است . بما معرفی کرد
و آنگاه دستور میدهد که بدون سازش و آرامش بدون شک و تردید
همه باهم علیه آن بجنگیم و این بی شک مزیت بزرگ اسلام در میدان
مبازرات بشری در راه آزادی و عدالت و شرافت انسانی است .

هر مسلمانی که روح و حقیقت اسلام را دریافته باشد، هرگز
نمی‌تواند که با استعمار گران هم‌دست و هم‌گام گردد ، یا با آنها
کمک کند و یا با آنها قرارداد و پیمان بهبند و یاروزی با آنها از
درآشتی درآید و دست از مبارزه مخفی و علنی بر ضد آنها بردارد ،
ذیرا هر کسیکه عداوت و دشمنی استعمار گران را در دل ندارد و
پروهای ملی و اسلامی را تا آنجا که مقدور است ، بر ضد آنان تجهیز

خنی کند ، قبل از همه چیز ، قبل از وطن و ملت ، به عقیده و دین خود خیانت و رذیله است .

البته با این حساب دقیق و روشن ، وضع آنها یکه با همپری بالبسم واستعمار پیمان مودت ازلی وابدی می بندند و سر سپرده استعمار گران هستند و در زمان ملح و جنک به آنها کمک و یاری عیسی کنند و در آمد ملی را ، در حالیکه مردم گرسنه اند با آنها می بخشند و با اقدامات خود ، پرده پوش اعمال و جنایات آنها شده اند ... کاملاً روشن خواهد بود ...

هر مسلمانی که در قلب خود احساس اسلام بکند ، نمیتواند اجازه دهد که فتووالیسم تبهکار و سرمایه داری تجاوز کار در آرامش و امنیت باقی بماند و او تبهکاریها و زشتیهای آنها را بیان نکند و در مقابل آنان فریاد نکشد و بادست وزبان و قلب ، تا حدودی که میتواند برضد آنان نجند .

هر روزیکه بدون جهاد بگذرد و هر ساعتی که بدون مبارزه پیان یابد و هر لحظه و دقیقه ای که بدون کار ثابت تلف شود ، در دروغدان فرد مسلمان گناهی بحساب می آید که جز نبرد پی گیر و بی امان ، جبران آن را نتواند بکند .

هر مسلمانی که حقیقت اسلام را دریابد ، نمیتواند پیذیرد که تجاوز ستمکرانه و زور و قلدری در روی زمین وجود داشته باشد

و مردم را که آزاد بدنیا آمده‌اند ، بیردگی بکشاند ، بلکه مسلمان واقعی ، با جان و مال خود در راه پاسخگوئی بدعوت پروردگار شان می‌کوشند ، خداوند می‌فرماید :

«وما لکم لاتقاتلون فی سبیل الله والمستضعفین من الرجال والنساء والولدان الذين يقولون ربنا اخر جنًا من هذه القرية الظالم اهلها واجعل لنامن لدنك ولیاً واجعل لنامن لدنك نصیراً» .
(چرا در راه خدا ، برای نجات آن بیچارگان از مردان وزنان و کودکان که گویند : پروردگار امara از مملکت ستمگران بیرون بیرون و برای ما از نزد خویش یاوری بیاور ، کارزار فمی‌کنید) :

* * *

اگر شما «مسلمان» باشید ، همین کافیست که شمارا با تمام شجاعت و شهامت ، با کمال فدا کاری و خرسندی ، بدون مستقی و کسالت ، علیه استعمار و امپریالیسم ، اعم از شرقی و غربی ، تجهیز کند و بمبارزه بروز آن وادارد . و شما اینطور نباشید ، بقلب خود نگاه کنید ! شاید در داشتن ایمان خود را گول زده اید و گرنه چگونه میتوانید با امپریالیسم واستعمار بجنگید ؟

اگر شما «مسلمان» باشید ، همین کافیست که شمارا بر انگیزد که با تمام قوا علیه مفاسد و مظالم اجتماعی مبارزه کنید ... مبارزه‌ای می‌امن ، پی‌گیر ، آشکارا ، بدون خستگی و ملال ...

و اگر این چنین نباشد ، بقلب خود بنگرید ا شاید درداشتن اهان خود را گول زده اید و گرنه چگونه مهتوانید از مبارزه با ظلم و ستم بازایستید ؟

واگر شما «مسلمان» باشد ، همین کافیست که با تمام قدرت و نیرو ، علیه طغیان و تجاوز ، دیکتاتوری و استبداد ، بستیزه برخیزید و قدرت ظاهری آنرا بی ارزشتر از بال مکس بدانید ، واگر بمبارزه برخواستید ، وازنی روی ظاهری هراسی بخود راه دادید ، باز بقلب خود نظری بیافکنید ، شاید خود را گول زده اید ، چگونه برای مبارزه با طغیان واستبداد و خودکامگی پیام نمی خیزید ؟ .

قلبهای اجتماعی و سیاسی ، در سراسر روی زمین ، هر کدام برای خود وارد میدان کارزار می شوند تا برای تحقق بخشیدن به حق و عدالت و آزادی ! راه خود را در پیش گیرند ، فقط در میدانی بجنگند ا ولی اسلام در سراسر دنیا و در همه ، میدانهای مبارزه زندگی برای تحقق عدالت و آزادی و حق واقعی ، مبارزه خواهد کرد و در این راه تمام نهضت های آزادی بخش را کمک خواهد نمود و همه مبارزان و رزمندگان را در زیر یک مکتب اجتماعی بزرگ و جهانی ، گردهم خواهد آورد .

و در آن هنگام که دارندگان ایمان و عقیده های هنری از لی

وابدی ، در میدان کارزار وارد می شوند ، دلهاي آنان مالامال از شوق شهادت در راه خدا است .

اَنَّ اللَّهَ اَشْرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اَنفُسَهُمْ وَ اَمْوَالُهُمْ بِاَنَّ لَهُمْ
الْجَنَّةَ يَهَا تَلُونُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ؛ فَيَقْتَلُونَ وَ يُقْتَلُونَ ؛ وَ عَدَا عَلَيْهِ حَتَّا
عَنِ التُّورَةِ وَ الْأَنْجِيلِ وَ الْقُرْآنِ وَ مَنْ اَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبِرْ وَ ا
بِيَعْكُمُ الَّذِي بِاِيمَانِكُمْ بِهِ ذَلِكُ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ».

(خداوند از مؤمنان جانها و مالها يشان را خريد كه بهشت هزار آن آهست ، در راه خدا کارزار كنند ، بکشنند و کشته شوند ، و حسنه خدا است که در تورات و انجليل و قرآن بعده اوست و كيسه که به پیمان خود از خدا وفادارتر است . بمعامله خود که انجام داده ايد شادمان باشيد که اين کاميانی بزرگ است)

نظریه اسلام

در باره مشکلات اجتماعی

«اسلام کامل» یا «هیچ»!

هر سیستم اجتماعی ، دارای فلسفه و اندیشه‌ای کلی درباره ذنده‌گشایی است ، چنان‌که هر ظلمی ، مواجه با مشکلاتی است که از تطبیق علی آن پیدا می‌شود و حوادثی بر آن پیش می‌آید که مناسب بطلبیمت و کیفیت آندرآن در موقع اجراء و عالاً واقعیت خارجی است . و همین‌طور ، هر رژیمی دارای راه حل‌هاییست که بوسیله آنها با مشکلات و مسائل ناشی از اجراء و کیفیت قوانین خود ، رو برو می‌شود ... و این دور از منطق و انصاف است که از رژیمی خواستار رفع حل مشکلاتی بشوند که بوجود آورده آنها

نیست ، بلکه عوامل پیدایش آنها در سیستمی نهفته است که با آن رژیم در همه چیز اختلاف و تضاد دارد ! .

منطق صحیح و عادلانه میگوید : هر کسی که از یک نظام اجتماعی خواهان رفع مشکلات زندگی است ، باید نخست اصول آن نظام را در زندگی عملی ، بمورد اجرا درآورد و سپس وضع را ارزیابی کند و بینند که آیا اصولاً این مشکلات بوجود میآیند یا از پایه و اساس دگر گون میگردد و از بین میروند ! . فقط در این صورت است که میتوان از آن نظام اجتماعی ، برای رفع مشکلات اجتماعی ناشی از اجرای آن ، کمک ویاری طلبید ! ...

اسلام یک سیستم و نظام اجتماعی کامل و بهم پیوسته‌ای است که جنبه‌های گوناگون آن ، آمیخته بیکدیگر است .

اسلام سیستمی است که در طبیعت اصول خود ، اندیشه‌اش درباره زندگی ، وسائل خود در اداره امور ، بطور کلی با رژیم‌های غربی و نظامهای موجود در سرزمینهای ما ، اختلاف دارد ؛ اختلافی که کلی ، اصلی و اساس است . و بدون هیچ‌گونه تردیدی نظام اسلامی در پیدایش مشکلات موجود در جوامع امروز ، هیچ‌گونه نقشی نداشته و ندارد بلکه همه این مشکلات و گرفتاریها ، ناشی از طبیعت و چگونگی رژیمهای است که

دراين جوامع حکم‌های مابوده و اسلام را از میدان زندگی دور ساخته‌اند .^۱

ولی آنچه که مایه شکفتی است آن است که در قبال این مشکلات ، اسلام مورد بازخواست و سؤال قرار گیرد و یا از آن راه حل‌هایی طلب شود ، یا نظریه‌ی آن در مورد کارها و اموری مورد پرسش قرار گیرد که در بوجود آمدن آنها ، کوچکترین نقشی را بعده نداشته است

آری مایه شکفتی است که اسلام در سر زمینه‌ای مورد بازخواست و سؤال قرار گیرد که نظام اسلامی در آن اجرانمی‌شود ، در این سر زمینه در بار مسائلی از قبیل : «بانوان و پارلمان» ، «کاروزن» ، «اختلاط زن و مرد» ، «مشکلات جنسی جوانان» و تظایر آن سؤالاتی مطرح می‌شود^۲ و عجیب‌تر آنکه کسانی این سؤالات را مطرح می‌سازند که هر گز حاضر نمی‌شوند اسلام حکومت را بدبست بگیرد و بلکه از اینکه تصور می‌کنند روزی ممکن است اسلام حاکم بسنوشت جامعه گردد ، فاراحت می‌شوند .

شکفت‌آورتر از این سؤالات ، جوابهایی است که بعضی از «وچال دین» ابراز میدارند و با اینکونه افراد ، درباره نظریه و حکم اسلام در اینکونه مسائل و قضایا ، آنهم در جامعه و سر زمینی که نظام اسلامی در آن اجرانمی‌شود ، وارد بحث و گفتگو می‌شوند .

اصولاً امروز اسلام چه کاردار دکه بانوان به هدایت مان بر وند
هانروند؟ . چرا از اسلام سؤال شود که اختلاط دو جنس چگونه است؟
و چرا از اسلام درباره کار کردن یا نکردن زن ، تظریه خواسته
نمود؟ و بطور کلی اسلام در مشکلاتی که دریک جامعه غیر اسلامی
بوجود آمده و محصول نظام موجود آن جامعه است ، چرا دخالت
کننده؟ . چرا میخواهند این قبیل مسائل و تظاییر آنها ، مطابق تظریه
اسلام صلی گردد؟ در حالیکه نظام اسلامی بطور کلی از مسنه
سلست ، از میدان نظام اجتماعی ، از جمله جو بقوع این مسائل و
المظاہر زندگی مردم کنار گذاشته شده است .

اپدیلوزی اسلام یک نایدگولوژی تجزیه ظایحه است، یا باجه
محصول آنرا بکار برد ، یا بایندهم از اسلام نزد ... اینکه در
پایه ای از امور درجه دوم و سوم ، تظریه اسلام خواسته شود و در
مسائل مهم و عده ای که اساساً جنیل و مذکور گشته آنها است، این مسائل
توجهی به تظریه اسلام نمود ، بلکه جمله هیچ نیست ... مسوی مسائل
نباید آنرا یک امر اسلامی تلقی کرده یا بآن پاسخ بگوید ...
پس پاسخ هر گونه پرسشی ، در باده هر مشکل کوچک از
مشکلات جو اعمی که قوانین اسلامی را اجرا نمی کنند، آنست که
گفتن شود نخست اسلام را در همه امور زندگی دخالت دهد و

قوانين آنرا اجرا کنید ، سپس تظریه آنرا در باره مشکلاتی که بوجود می‌آید ، بخواهید ، نه آنکه رامحل مشکلات ناشی از این قطام خداسلامی را اسلام طلب کنید ...

اسلام مردم را بشکل خاصی تربیت می‌کند و در میان آنها مطابق قوانین ویژه‌ای حکومت مینماید و امور آنان را بروفقاً اساس مخصوصی اداره می‌کند و پایه‌های اجتماعی و اقتصادی و احساس ویژه‌ای برای آنان بوجود می‌آورد و روی این حساب نخست همه اصول اسلامی را درستیم حکومت ، در شئون قانون ، در قوانین تربیت ، اجرا کنید و سپس ببینید که آیا این مشکلاتی که از آنها سخن می‌گوئید ، بر جای خود باقی‌مانده با خود بخود از بین رفته است ؟ ولی پیش از اجرای کامل اصول اسلامی در همه زمینه‌ها ، اسلام با مشکلاتی که ناشی از یک جامعه غیر اسلامی است ، چه کلو دارد ؟ ... اینها مشکلاتی است که جامعه سالم اسلامی هر گز آنها را بخود نخواهد دید .

نخست یک جامعه اسلامی ، که در آن قوانین و اصول اسلامی حکمران باشد ، تشکیل دهید وزنان و مردان را در خانه ، مدرسه ، اجتماع ، باروشه اسلامی تربیت نمائید و سپس همه تضمین‌ها و تأمین‌هایی را که اسلام در زندگی برای همه مردم ضامن شده است ، عملی سازی ده آنکه عدالتی را که اسلام برای همه می‌بخواهد ، بوجود

آورید، آنکاه از بانوان پرسید که آیا مایل هستند به پارلمان بروند؟ یا آنکه با وجود این تضمینها و تأمینها، دیگر ضرورتی برای اینکونه کوششها ندارند؟.. آنکاه از بانوان پرسید: آیا میخواهید در فروشگاهها و ادارات کار کنید؟، بی شک جواب شما منفی خواهد بود، زیرا مقتضیات و شرایط روحی و جسمی وی، کار در خارج را ایجاب نمی کند (۱).

آنکاه از آنها پرسید که آیا میخواهند با مردان اختلاط پیدا کنند و خود را آرایش نموده و در معرض تماشای همه بگذارند؟ یا آنکه تربیت صحیح شان آنان را از انگیزهای حیوانی و شهوانی، نظری شهوات چهارپایان، دور نگه میدارد؟ بی شک درک و احساس اسلامی آنان، موجب شرم از خدا و دوریشان از فساد و قباهی خواهد شد.

(۱) آقای دکتر ناصر استاد دانشگاه تهران، کمسالهای متمادی در آمریکا تحصیل کرده‌اند، طی مصاحبه‌ای میگویند «هر گز خیال نکنید دو میلیون زن و دختری که صبح هر روز در فیویور لک بسوی کارخانه، فروشگاه و اداره میروند، بامیل و رغبت این کار را انجام میدهند، نه! آرزوی فرد فرد آنها اینست که شوهر مناسبی پیدا کنند و بتوانند خانواده‌ای تشکیل دهند و زندگی آدام و با آرامش روحی، داشته باشند». مترجم.

گاهی اوقات گروهی می‌پرسند بزودی بعنوان اجرای قانون اسلامی، هر سال شاهد بریدن هزاران دست‌دزد، خواهیم بود!.. این گروه‌چاریک اشتباه هستند و آنها یک‌باين گروه‌پاسخ فقهی اسلام را می‌میدند، دچار دو اشتباه‌می باشند: این هزاران دزدی که هر سال دستگیر می‌شوند محصل جامعه اسلامی و سیستم اجتماعی اسلام نیستند بلکه آنان همه‌فرآورده جامعه‌دیگری هستند که اسلام را از زندگی عملی خود دور ساخته و بجای آن تظامی را برقرار کرده‌اند که اسلام آنرا برسیت نمی‌شناسد. آنها محصل ۱ جامعه‌ای هستند که اجازه میدهد گروهی بنام نیازمند و گرسنه وجود داشته باشد، بدون آنکه فکر اساسی برای رفع مشکل آنان نموده باشد. جامعه‌ای که خوارک و پوشالک و مسکن می‌لیونها نفر را تأمین نمی‌کند و روح انسانی را پروردش نمیدهد و زندگی را به «خدا» و «قانون الهی» مرتبط نمی‌سازد.

لابد می‌پرسید پس جامعه اسلامی چگونه جامعه‌ای است؟ جامعه اسلامی، جامعه‌ایست که خوارک و پوشالک و مسکن‌هر فردی اعم از کارگر، بیکار، نیرومند، ناتوان، سالم، مریض، زن و مرد در آن تضمین شده است و سالانه از سود در آمده‌ر کسی نیست.

درصد ، برای بیت‌المال و اداره‌امور مردم و جامعه دریافت می‌کند^(۱) و اگر بیشتر از آن لازم شد ، بدون هیچ‌گونه قید و شرطی بسر مقدار که دوست اسلامی صالح ، برای حفظ و تکمیل استقلال میهن و اداره امور جامعه لازم داشته باشد ، میتواند از مردم دریافت کند

آری نخست احکام این نظام را اجرا کنید و سپس بنگرید که تعداد نیازمندان چقدر است و تعداد کسانی که باشکم سیر و قلبی آباد شده از ایمان ، بذدی پرداخته‌اند ، چند نفر می‌باشد .

* * *

و همینطور بعضی‌ها نظریه‌اسلام درباره مشکلات جنسی جوانان ، دریک جامعه منطبق با تعلیمات اسلامی را سؤال می‌کنند . اینها جوانانی را می‌بینند که در یک اجتماع غیر اسلامی - با همه تحریکهای جنسی که در آن وجود دارد - بسر می‌برند و سپس نظریه اسلام را درباره مشکلات این حوانان که همیشه در معرض تحریک جنسی قرار گرفته‌اند ، میخواهند .

دریک جامعه اسلامی هر گز رنان و دختران لخت و عور ،

(۱) صدی پیست مطابق مبای فقهی شیعه نوشته شد . البته از نظر فقه برادران اهل سنت از اصل سرمایه و مقداری کمتر از این ، دریافت می‌شود . مترجم

آرایش کرده و آماده ، در هر گوشه ای پرسه نمی ذنده تفاسد و
تباهی ، بحساب شیطان ! بربا دارند ... جامعه اسلامی هر گز
دارای فیلم‌های رسوایشی و شرم‌آور ، تصنیفها و موسیقی بی‌ملد ، مانند
فیلم‌ها و تصنیف‌های «عبدالوهاب» و «ام‌کلثوم» و همکارانش ...
نخواهد بود ...

در جامعه اسلامی هیچ وقت روزنامه‌ها ، مجلات و روزنامه‌ها
نامه‌های وجود نخواهد داشت که آزادانه هر گونه عکس و داستان
شهوی ، هر گونه مطلب و مسئله جنسی را بی‌پرده منتشر سازند و
همچون ماده واکیر فساد ، در همه جا رخنه کنند ...

در جامعه اسلامی مشروبات الکلی پیدا نمی‌شود که از اده و
اختیار مردم را از آنها سلب کند و شهوت‌رانی و عیاشی را برای آنان
نیکو جلوه‌دهد ... و سرانجام ، در جامعه اسلامی همه جوانان
امکان خواهند داشت که هر چه زودتر ازدواج کنند ، زیرا که
«بیت‌المال» و «دارانی عمومی» وظیفه دارد برای هر کسی کمی
خواهد ازدواج کند ، کمک لازم را بنماید .

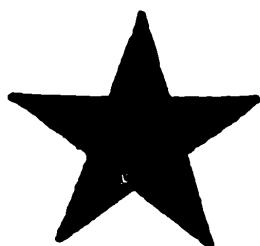
شما اگر تظریه اسلام را درباره مشکلات جنسی جوانان نمی‌
خواهید ، نخست‌همه اصول نظام اسلامی را اجرا سازید و به آنها
حمل کنید و پس از آن - نه پیش از آن - بنگرید که آیا مشکله‌ای بنام
«مشکل جوانان» وجود دارد یا نه ؟ ...

بنظر من هر گونه پرسشی درباره هر موضوعی که ناشی از اجرای احکام اسلامی نیست - واسلام بطور کلی دور از زندگی عملی مردم است - مسخره نمودن اسلام است ، چنانکه بعقیده من، پاسخ دادن باینگونه پرسشها ، از طرف هر کسی که باشد، شرکت در مسخره نمودن اسلام است ۱.

من از کسانی که امروز بنام اسلام فریاد بر میآورند که زنان باید در خارج از خانه بکار مشغول شوند ، یا باید در پارلمان شرکت کنند و یا باید لباس بلند پوشند ۱. اجازه میخواهم - با همه احترامی که به نیت و انگیزه پاک آنان دارم - بگوییم : آنان اسلام را بطور ناخودآگاه مسخره میکنند، برای آنکه آنان، همه مشکلات را در این چند امر کوچک منحصر میسازند ۱.

باید همه نیروهای آنان صرف تطبیق نظام اسلامی و قانون اسلامی ، در همه زمینهای وهمه شئون زندگی بشود ، هدف آنان باید این باشد که اسلام بر نظام جامعه و قوانین دولتی مسلط گردد و تربیت اسلامی در مدرسه ، خانه و زندگی گسترش یابد . باید آنان اسلام را بمثابه یک ایدئولوژی کامل بطور کامل بخواهند، تا بتوانند کار خود را در همه جوانب زندگی عملی سازد ، ذیرا که این راه به عزت و شرافت اسلام منتهي ميگردد و عزت و احترام رهبران و مبلغین دينی نيز در همین است ۲.

البته این درصورتیست که آنان در دعوت خود اخلاص و
پیغایتگار داشته باشند ... ولی اگر هدف آن باشد که سر و مدادی
نمایه بیافتد و مردم متوجه عده‌ای بشوند و آنان - در عین حال - از
هر گونه خطر و ضرری در امان باشند، این یک مطلب جداگانه‌ای
است و من دوست دارم که حداقل عده‌ای از رجال دین و گروههای
اسلامی را از این وضع دور بدانم ...

هردم را چگونه به اسلام دعوت کنیم؟

دعوت مردم به اسلام!

اسلام عقیده درون وجودان است که چگونگی رفتار انسان در اجتماع، از آن بوجود می‌آید و بر اساس آن نظام زندگی استوار می‌کردد این نظام زندگی، یک نظام جامع و کاملی است که شامل کوشش فرد در زندگی خانوادگی، اجتماعی و بین‌المللی می‌شود و بر پیوندهای گوناگون او، در همه این زمینه‌ها، حکومت می‌کند، و قوانینی را تشریع مینماید که همه‌این پیوندهارا منظم سازد.

وروی همین اصل، امکان ندارد که در زندگی اسلامی میان سفهنه موجود در دل فرد و شریعت و قانونی که بر زندگی او حکومت.

جیکنند ، فاصله‌ای بوجود آورد . این قانون و شریعت جز بر اساس این عقیده ، نمی‌تواند استوار بماند ، چنان‌که عقیده نیز هنگامی که خودضمیر انسان بوجود آمد ، کوشش می‌کند که در شکل «قانونی» ، در واقعیت زندگی بظهور بر سر بدینتر تیپ دراندیشه اسلامی هیچ‌گونه جدائی بین این و آن ، وجود ندارد ! وهین حقیقت ضامن آنست که مادا خود را در دعوت مردم بسوی اسلام مشخص‌سازیم ، چنان که از پیش نیز همین نکته خط‌سیر و برنامه دعوت اسلامی را ، در موجودیت تاریخی آن ، تعیین نموده است .

پیامبر خدا ، محمد (ص) دعوت خود را آغاز نمود و پس از آنکه گروهی بوی پیوستند و اسلام را پذیرفتند ، بلا فاصله دعوت خود را در چهار چوب یک «قانون سازمان دهنده» و در شکل یک «زمادار» تکمیل نمود . پیامبر اسلام کار قیصر را به قیصر و کار خدا را به خدا واگذار ننمود ! برای آنکه اسلام همه‌چیز را برای خدامی خواهد و از آن خدامی داند و قیصر را فقط وقتی بر سمتی شناسد که قانون الهی را اجرا کند و زندگی را مطابق برنامه خدائی اداره نماید .

این واقعیت تاریخی ، بمواظات این حقیقت روشن در طبیعت ایدئولوژی اسلام ، هر دو با هم امروز راه مارا در دعوت مردم جاسلام روشن می‌سازد و اسلام امروز جز از راهی که اسلام دیروز پیشرفت نموده ، راه دیگری در پیش نمی‌تواند داشته باشد و آن عبارت از اینست که در تریت و ساختن فرد مسلمان بکوشد ،

تا آنچا که کار ، خود بخود به تحقق یافتن رژیم اسلامی منتهی گردد ولی باید توجه داشت که امر و زاده امات ما در راه دعوت باسلام، شاید نیازمند نوعی تغییر باشد که بتواند باوضع عصری که در آن بسیار می بزیند و زندگی میکنیم و با روشهایی که امروز در زندگی پیش آمده است ، سازگار باشد .

پرستش غیر خداوند، هر چیز یکه باشد: خواه عبادت او هام و خرافات ، افسانه‌ها و اساطیر ، یا پرستش هوسها و شهوتهای پست همه‌وهمه ، نیروهای بشری دادر راهی هددمی‌سازند کمسز او را مقام انسانی نیست . همه‌این پرستشها ، بشر را از توجه به سازندگی و آبادانی منصرف می‌سازد و از ارزقیام به وظایف اصیل و شرافتمندانه زندگی ، که خداوند برای افراد بشری لازم دانسته است ، باز میدارد .

* * *

درواقع این نخستین و مهم‌ترین مسئله مورد توجه دعوت اسلام ، در عصر پیامبر اکرم (ص) بود و همین مسئله در زمان ما نیز باید مهم‌ترین موضوع تلقی شود ، ولی نه فقط از راه سخن گفتن و حرف زدن ! ، بلکه از راه رهبری و اداره نیز باید با آن عنایت و رزیده . ماهر گز نمی‌توانیم مردم را بسوی امری دعوت کنیم که زندگی شخصی خودمان تر حمۀ زندۀ آن نباشد و اگر مبلغین و رهبران

خودشان بر هان عملی و روشن امری نباشند که مردم را با آن می خواهند
هیچ وقت همچو تبلیغی ارزش نخواهد داشت ! .

والبته میان اوضاع موجود جهان ما و اوضاعی کدر عصر پیامبر (ص) بود ، از این جهت هیچگونه اختلاف اساسی وجود ندارد و اگرچه گروهی چنین می‌پندارند که در زمان ما ، هیچگونه مورد و مجوزی برای دعوت مردم به آزادی از پرستش خدا یان گوناگون وجود ندارد ، ولی موضوع هر گز چنین نیست ، برای آنکه عبادت خدا یان مختلف ، در عصر ما هیچگونه کمبودی نسبت به پرستش خدا یان گوناگون ، در دوران جاهلیت ، ندارد . بلکه آنچه که تغییر یافته است ، نوع و چگونگی خدا یان است نه پرستش آنان ! ..
والبته در عبادت شهوات و پرستش خرافات ، در این دو ، هیچگونه تحولی بوجود نیامده است .

* * *

تغییری که گفتیم امروز در اقدامات خود با آن نیازمندیم ، عبارت از آنست که در ساختن یک فرد مسلمان ، فقط به جنبه اعتقاد و رفتار اکتفا نکنیم ، بلکه بموازات آن باید بر نامهای اجتماعی برای زندگی راهم که برباید اصول ایدئولوژی اسلامی و ناشی از قوانین دینی باشد ، عرضه بداریم و نباید در عرضه داشتن این بر نامهها منتظر آن باشیم که دور مسازند کی و تریت افراد مسلمان پایان یابد ... و نباید این بر نامه بطور تدریج و بخش بخش ، و یک روز در میان آنطور که در صدد اسلام

معمول بوده است . نشان داده شود، بلکه باید مجموع برنامه ها یک جا اعلام گردد . این تنها تغییر یست که باید در نقشه های خود، آن را منتظر داریم و این یک ضرورت اجتناب ناپذیر عصر ما و نیاز طبیعی اوضاعی است که ما با آن دو برو هستیم

من گامی که پیامبر بزرگوار دعوت خود را آغاز نمود در جزیره العرب حکومت پا بر جا سیستم ثابت ، دستگاه ها و مکتبهای اجتماعی معینی وجود نداشت . و همینطور در سراسر جهان، مکتبهای مختلفی که دارای برنامه هایی برای حکومت، جامعه و اقتصاد باشند - بآن روشنی ووضوحی که در عصر ما دیده می شود - وجود نداشت و بهمین جهت ، اسلام توانست نظام اجتماعی خود را بتدریج و کم کم پایه - گذاری نماید و ظریفات خود را در باره زندگی ، با توجه به رشد جامعه ای که در حال ساختن آن بود ، یکجا ابراز نکند و سرانجام ، با نظام خود ، پس از تکمیل همه نظامها و سیستمهای را که جهان آن روز می شناخت شکست داده و بر آنها پیروز گردد .

البته این پیروزی بانی روی اسلحه نبود . چنان که باره ای از مردم چنین می پندارد . بلکه با قدرت فکر و اندیشه ای بود که مسلمانان با خود همراه داشتند ... آنچنان فکر و اندیشه ای که هر گز افکار و مکتبهای موجود در آن روز گار ، نمی توانستند با آن برابری کرده و مورد مقایسه قرار گیرند : ایدئولوژی اسلامی دارای آنچنان

بر جستگی آزادی بخشی بود که بشریت هر گز تغیر آنرا نمی‌شناخت و تا امروز نیز این ویژگی رهایی بخش اسلام، در ماهیت اصیل آن باقی است. و بر همه اقدامات بشری در این راه، برتری و امتیاز دارد و ما باید آن را در یک شکل مناسبی، که مورد پذیرش اندیشه معاصر قرار گیرد، بمردم عرضه داشتمو حقیقت و اصالت آنرا ثابت کنیم.

در جهان امروز، نظریه‌های اجتماعی گوناگونی حکومت می‌کند و اگر ما مردم را بسوی اسلام بخوانیم، باید نظر اجتماعی اسلام را مانند دیگران، بتفصیل بیان کنیم. والبته نظریه به تهائی نمی‌تواند پیش از ساختن و تربیت فرد مسلمان زندگی را اصلاح نماید و آنرا پیش بیرد، بلکه فرد مسلمانی که باین نظریه ایمان دارد و آن را بخوبی اجرا می‌کند و در تمام مراحل زندگی در تحقق یافتن آن می‌کوشد، خود می‌تواند ضامن پیشرفت این نظریه باشد. و بی‌شك امروز تربیت فرد مسلمان، نیازمند آنست که او دارای آگاهی زیادی از نظریه اجتماعی اسلام باشد، برای آنکه بدون عرضه داشتن این چنین نظریه‌ای که قابل انطباق بازندگی عصر حاضر باشد «وجود اندیشه» بوجود نمی‌آید چنان‌که «جنبش انسانی» یعنی وقوع نمی‌پیوندد

کسانی را که ماباسلام می‌خوانیم، سیستمها و مکتبها اعده دیگری را می‌بینند که بر زندگی حکومت می‌کند و با آنها اجازه نمی‌دهد که

وقتار و کردارشان بطور کامل اسلامی باشد ، برای آنکه پایه های زندگی فعلی بر اساس اسلام استوار نیستواز همینجا است که وجود آن دینی آنان با واقعیت معکوس زندگی عملی بر خود میکند والبته این خود نقطه عطفی برای بکارانداختن این انگیزه خواهد شد تا سرانجام وضع وی مطابق شکلی گردد که اسلام برای زندگی ترسیم مینماید . و بنابراین ، این زندگی باید بطور آشکار و روشن در معرض دید مردم قرار گیرد تا افراد مسلمان برای تحقیق خارجی آن ، با اینش و دلیل واضح ، کوشش لازم را بعمل آورند .

وروی همین اصل است که امروز کافی نیست ما مردم را پژوهشیم به اسلام ، قرآن ، احکام الهی ، قانون اسلامی ، نظام حکومتی اسلام ، یا سیستم اجتماعی اسلام دعوت کنیم . دعوت مردم برای قبول این قبیل مسائل کلی ، بدون آنکه مدلول تفصیلی و روشنی در افکار بوجود آید ، صحیح و مفید نخواهد بود .

کامل‌لاضروری است که هما مرآ اکزی برای پژوهش و تربیت اسلامی افراد داشته باشیم . این اساس و پایه کار است . در این مرآکز ، آنان باید بطور کلی با حقایقی آشنا بشوند : شکل کامل یک زندگی اسلامی که وجود آن دینی شان آنان را بسوی آن می‌خواند و باید در راه تحقیق آن بکوشنند ، چیست ؟ ... والبته این هناخت و شناسائی ، باید بصورت نشان دادن تظریات اجتماعی ،

عملی گردد تا مردم آگاهی صحیحی از آن سلسله نظریات اجتماعی اسلامی داشته باشند که شامل همه اوضاع زندگی، پیوند های افراد و گروهها، پایه هایی که زندگی عمومی بر روی آن استوار میگردد بیشود.

این برنامه نقشه ای نیست که بوقت دیگر موکول شود و بگوئیم که پس از برقراری حکومت اسلامی این امر عملی خواهد شد، زیرا که حکومت اسلامی، تنها هنگامی برپا خواهد شد که مردم بطور کلی - یا اکثریت آنان - بخوبی با طرح اسلام درباره زندگی، آشنا شوند و بدانند که اگر زندگی اسلامی آغاز گردید، زندگی، پیوند ها، حقوق، وظایف و تکالیف آنها چگونه خواهد بود؟.

هر گز کافی نیست که مامراً دم را امروز بطور اجمالی و اختصار مانند زمان پیامبر اکرم (ص) بسوی اسلام دعوت کنیم، زیرا گه در آن زمان مکتبهای اجتماعی شکل یافته‌ی متضادی که بتواند بالمکتب و دعوت اسلامی، مقابله کند، وجود نداشت.

واسولاً اکنون که نظریات اسلامی از همه نظریات دیگری که بشریت امروز آن هارا می‌شناسد، پیش و تر و متقدمی تر است چرا مان آن هارا بردم عرضه نکنیم؛ و چرا وقتی مردم را با اسلام دعوت می‌نمائیم، نظریات اجتماعی آنرا با توجه با اوضاع و شرایط روز، با زندگی امروز تطبیق نکنیم؟.

راه و روش ما

راه و روش ما

جنبش دراه اخوان‌الملین جنبش دراه روشن و آشکار است
که هیچ‌گونه پیچ و خم وابهامی در آن نیست، ولی با اینحال در خارج
از محیط اخوان‌الملین و در میان کسانی که با تشکیلات مادر تباط
ندازند، کمتر کسی است که حقیقت را مدارا آنطور که هست، درک
کند.^۱

راه اخوان همان راه اسلام است... راه پی‌ریزی جامعه بر
اصول و پایه‌های اسلامی است. واذا ینجا است که باید نخست پایه‌ها
و اصول اسلامی راشناخت: بطور کلی باید گفت اسلام عقیده و طرز

فکریست که «قانون» از آن سرچشم میگیرد و بر اساس همین قانون «نظام اجتماعی» استوار میگردد ولی مسأله‌ای که در اینجا مورد توجه واقع شده آنست که چون در سر زمین‌های اسلامی اکنون اقلیت‌های غیر مسلمانی بسیارند که دارای عقاید و افکار گوناگونی هستند، وضع این اقلیتها در مقابل اجرای اصول اسلامی چگونه بوده و سر نوشته آنان چه خواهد شد؟.

خو شیخناه ایدئولوژی اسلامی خود براین پرسش، بطور آشکار و ساده‌ای پاسخ میدهد: نظام اجتماعی اسلام برای اقلیت‌های رسمی مذهبی، آزادی کامل در عقیده در اضطراب مینماید و در آن دیشه‌ها و نیایشها و عبادتها و همچنین در روش زندگی داخلی آنها هیچ‌گونه برخوردي با اسلام ایجاد نمیکند، بلکه همه‌این امور، مطابق عقیده و ایمان هر اقلیتی عملی می‌شود و دو اسلامی در هیچ‌یک از آنها دخالتی نمیکند مگر در چهارچوب «قانون حمایت از عقاید» که چگونگی آن، در سایه این نظام اجتماعی جدا از وضع خود «عقيدة اسلامی» نخواهد بود و بعبارت روشنتر عقیده اسلامی و عقاید مذهبی دیگر، از یک حقوق قانونی بهره‌مند خواهد شد. ولی قانون‌هایی که باید در جامعه اجرا شود و مشکل پیوندهای اجتماعی (منهای پیوندهای زندگی داخلی و باصطلاح احوال شخصی) باید موافق شریعت و اصول اسلامی باشد و در واقع نقش این قانون نسبت باقلیتها، نقش هر قانون دیگری است که اصول زندگی اجتماعی

را پی دیزی مینماید . اصول اسلامی قانون جنائی ، مدنی ، بازدگانی و بین‌المللی دارد که متکی بر پایه‌های اخلاقی و معنوی است که همه ادیان آنرا می‌پذیرد . و بنابراین ، قانون اسلامی بروح مسیحیت و یهودیت نزدیکتر از قانون فرانسوی است که امر و ز حاکم بر سر- فوشت ما است و بیشتر مستند به قانون بت پرستی و مادی روم قدیم است.

تاواقیعیت مسیحیت

پس بنابراین ، اگر آزادی عقیده و آزادی انجام از اسم مذهبی و آزادی قانون زندگی داخلی - احوال شخصی - در نظام اسلامی تضمین شد و نگهبانی از این آزادیها جزء اساسی برنامه این نظام گردید ، و اگر مبادی و اصول شریعت اسلامی ، شامل پایه‌هایی برای قانون گذاری جدید گردید که خود قانون گذاران امروز ، معتقد و معترف باشند که این قانون واين اصول بهتر و عاليتر از قانون مدنی ناشی از قانون و اصول روم قدیم است ، برای کدام يك از اقلیتهای مذهبی ناگوار وزیان بخش خواهد بود که قانون مدنی ، بازدگانی ، جنائی جامعه ، از اصول انسانی شریعت اسلامی سر- چشم گرفته باشد ؟ .

وصولاً برای یکنفر مسیحی - مثلاً - چه فرقی دارد که حکومت و دولت ، قانون‌های خود را از شریعت اسلامی اخذ و اقتباس کند یا از قانون فرانسه ترجمه و نقل نماید ؟ ، تازه قانون فرانسوی بر یک

نفر مسیحی ، بیشتر از آنچه که اسلام برای او تضمین میدهد ، تضمین نداده و در سایه آن ، بحقوقی بیشتر از آن حقوقی که شریعت اسلامی با وجود ان دینی و عبادتها ویژه و احوال شخصی وی ، تماسی ندارد و بلکه آنرا تضمین میکند و بطور کامل از آن پشتیبانی و نگهبانی می نماید که بالاتر از آن متصور نیست .

حتی در قانون جنائی و باز رگانی و مدنی ، آنچه که مر بوط به عقیده دینی بوده و یا ناشی از آن باشد ، رذیم اسلامی کاملاً مراعات میکند که در آن زمینه هم اقلیت های رسمی مذهبی به چیز های بکه تماس باعقیده آنان دارد ، مجبور نشوند . بعنوان مثال باید گفت که : اسلام استعمال مشروبات الکلی را بر مسلمانان حرام کرده و مشروب خوار مسلمان را هم بشکل خاصی کیفر میدهد ، ولی اگر در جامعه اسلامی اقلیتی باشد که عقیده مذهبی وی باو اجازه مشروب خوار را میدهد ، اسلام پیر وان آن اقلیت مذهبی را بخاطر آن کار ، کیفر نمی دهد (البته باید ظواهر جامعه اسلامی را مراعات کند) . وهم چنین : اسلام شراب و خوک را بعنوان مال رسمی نمی شناسد و برای آنها ارزش مالی قابل نشده است . بطور یکه اگر مشروب الکلی یا خوکی مر بوط به فرد مسلمانی باشد و شما آن را از یعنی پیر بد ، نه کیفری دارید و نه ضامن عوض آن هستید ، ولی اگر همین چیز ها در مملک کسی باشد که دین وی اجازه تجارت و خرید و فروش مشروب

و خوکرا میمهد، بی شک فرد تجاوز کار، که باعث از بین رفتن آن شده، باید گرامت آن را پیر دارد.

و همچنین است موضوع زکات، که از نظر اسلام در آن واحد، هم بعنوان مالیات حساب میشود هم بمناسبت و اهمیت جها است که اسلام پیر و ان مذاهب دیگر را، اگر خودشان اظهار تمایل نکنند، مکلف برای پرداخت آن نمیداند، بلکه آنان بجای زکات، مالیاتی میپردازند که مفهوم عبادت و فریضه مذهبی اسلامی ندارد تا آنان مجبور به انجام یک فریضه اسلامی نشوند و البته آنان در تأمین وضع اجتماعی توده سهیم مستند باید هم شریک باشند، چون خود آنان از ثمره تأمین و بهبود وضع اجتماعی - کذکات بخاطر آن قرار داده شده است. بهر مند گشته و از همین راه، از تضمین های اجتماعی و رفاه عمومی، استفاده میکنند.

وبدين ترتیب می یابیم که نظام اسلامی درمورد پیروان ادیان آسمانی دیگر، نمقطه در موضوع احوال شخصی، بلکه در دائره وسیع قانون گذاری، جنائی، مدنی و بازرگانی هم دقیق ترین و باریکترین احساسات و جهانی را ملاحظه کرده و در نظر میگیرد، و این امر در حقیقت عالیترین و بلندترین قله است که هیچ قانون زمینی از قانون های جهان ما، نمی تواند به پایه آن برسد و یا بالاتر از آن باشد .

* * *

متأسفانه مامی بینیم که ابرهای تیره و گمراه کننده‌ای در بازه
چگونگی «حکومت اسلامی»، بویژه در مسئله کیفر و جزا، در آفاق
منتشر شده و مثلاً در موضوع بریدن دست دارد، شگفت‌انگیز ترین
افسانه‌های دروغ را ساخته و منتشر نموده‌اند و شاید بسیاری از مردم
ناگاه خیال کنند که بمجرد تطبیق حکم اسلامی در این مورد، دهها
هزار انسان، با دستهای بریده در جامعه اسلامی دیده خواهند شد...
و این بی‌شك پندار موهمی است

اسلام دست دزدرا هنگامی قطع می‌کند که تمام وسائل زندگی
مادی را برای همه فراهم کرده باشد و خوراک و پوشاك و مسكن و سایر
وسائل ضروری زندگی را برای توده‌مردم تأمین نموده باشد و آن
وقت اگر کسی پس از تأمین وسائل معاش، باز هم بفکر تجاوز به مردم
افتد، دست او قطع می‌شود، برای آنکه او بی‌شك بدون آنکه واقعاً
نیازمند بوده و یا اضطراری در بین باشد، مرتبه دزدی شده است
ولی اگر شبهه اضطرار بیان آید، از اجرای حد و قطع دست، جلو.
کیمی می‌گردد و موضوع با تنبیه‌های متناسب، از قبیل زندان، درمان
می‌شود و بدینترتیب باید پرسید: برای یک فرد مسلمان یا غیر
مسلمانی، چه ضرری وجود دارد که این نظام اجتماعی برپا شود؟ و
کدام ناراحتی است که وجود انسانی را آشته بسازد؟ در صورتی

که قانونی بمورد اجرا درمی‌آید که اصول طبیعی زندگی سالم و با
امنیت و آرامش را تضمین می‌کند

* * *

ما می‌خواهیم که همه مردم ، با تربیت اسلامی ، تربیت
شوند و اخلاق فاضله و انسانی را بیاموزند و بکار ببرند تا
بتوانند قانون را با اخلاص کامل اجرا کنند و در ظاهر و باطن
خداآندران را ناظر بیینند و در کارهای خود هدف بزرگی را تعقیب
نمایند ...

بنابراین چه ضررهاهی متوجه اقلیت‌های مذهبی دد جامعه
اسلامی خواهد گشت ؟ ... ادیان واقعی و آسمانی خواستار همان
چیزی هستند که اسلام خواستار آنست و همانند اسلام برای
تهذیب روح بشر و بالا بردن آن به پلک سطح عالی و برتر و خدائی،
آمده‌اند ...

اخوان المسلمين همچنین می‌خواهند که سراسر جهان اسلام
کوطن بزرگ‌شما است ، از قبیلو بند هر گونه استعماری رهائی یابد.
البته مردم هر زمینی نخست از نظر اسلامی وظیفه دارند که سرزمین
خود را از یوغ استعمار نجات بخشند و آنگاه بکمال حمدی گر بشتابند ..
و ما نمیدانیم که این خواست ما ، چه ضرری برای کسانی دارد که
هوادار قومیت (ناسیونالیسم) هستند ؟ در صورتی که اسلام همه

هدف‌های انسانی و عالی ناسیونالیسم را با چیز‌های دیگری که در ناسیونالیسم نیست، تحقق می‌بخشد و بمرحله وجود می‌آورد، و همچنین مانیده‌انیم که این امر چه ضرری باقلوبیت‌ها و یا ناسیونالیست‌ها دارد؟ در حالیکه اسلام برای آزادی همه‌توده‌ها، از همه اشکال و انسواع استعمارها، مبارزه می‌کند و می‌جنگد.

شکفت انگیزتر از این، موضوعی است که بسیاری از مردم ناـ آگاه درباره راه و روش اخوان‌المسلمین، در آن دچار اشتباه شده‌اند:

آنهمیکویند که اخوان‌المسلمین چون خواستاریک حکومت اسلامی و با صلاح منصبی است، پس در واقع می‌خواهد حکومتی بوجود بیاورد که شیوخ الازهر و قاهره در همه شئون زندگی مردم دخالت کنند!، در صورتیکه اخوان‌المسلمین حتی یکروز هم مجوادعائی نکرده‌اند.

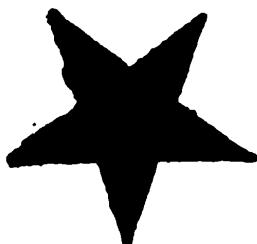
اخوان‌المسلمین خواستار حکومت اسلامی، یعنی اجرای قانون و شریعت اسلامی هستند و اجرای شریعت و قانون روش اسلامی، نیازمند آن نیست که طبقه خاصی، منتصدی آن شوند و اصولاً باید گفت که در اسلام، هیئت‌دینی خاص، یعنی پدران روحانی و بزرگ‌ای ما تندیس بیحیثیت، وجود ندارد که همه کارهار ادردست بگیرند چنان‌که در او و پاچنین بوده است، بلکه در آنروزی که اصول و

قوانين اسلامی «اجرا» شد ، در آن روز ، حکومت اسلامی تشکیل یافته است ، بدون آنکه نظر خاصی بگروه معینی باشد ! ...
بالاتر از این ، تشکیل جمعیت اخوان‌الملمین خود شاهد آنست که موضوع اذ آن قرار نیست که بعضی گمان کردند ، در تشکیلات اخوان‌الملمین همه طبقات ، همه افراد اصیل مردم ، دارند گانشانها و علوم و فرهنگهای گوناگون ، شرکت دارند و چون این تشکیلات مرکب از افراد مختلفی است ، پس در واقع مسئله تشکیل یک هیئت دینی ، به آن مفهومی که در اروپا یا جاهای دیگر بوده ، اصولاً مطرح نیست . و بنابراین ، جار و جنجال درباره اینکه حکومت اسلامی همان حکومت پددان روحانی است ۱، چن کمراه ساختن مردم و مشوب ساختن اذهان ، هدفی نداشت و کوچکترین ارتباطی هم با واقعیت امر ندارد .

نهضت و راه اخوان‌الملمین ، راه و نهضت روشن ، صریح ، می‌پرده و آشکار است ، کوچکترین پیچیدگی وابهام در این راه و روش نیست ، ولی متأسفانه ناگاهی از حقیقت اسلام موجب شده که گروهی مغرض و یا کمراه ، اینکونه افسانه‌ها و اوهم‌دانش شر سازند و با کمال تأسف ، حتی در داخل کشورهای اسلامی ، عده‌ای را به اشتباه گرفتار کنند .

حقیقت و انصاف ای جا ب می‌کند که بگوئیم راه و نهضت اخوان

ال المسلمين، راه و نهضت خالی از تعصب ناگاهانه بوده و آنها یکه
بر ضد آن توطئه می‌چینند، خود مردمی متتعصب یا مفترض بوده و یا
نادانانی هستند که خودشان هم نمیدانند که چه می‌گویند و چه
میخواهند؟!...

در زیر پرچم اسلام

در ذیر پرچم اسلام

احزاب و گروههای اجتماعی مصر بر نامه‌های خود را که از
مکتبهای اجتماعی معاصر کمک گرفته است، منتشر نمودند و اخوان
المسلمین، نیز بر نامه‌های خود را که از اصول اسلامی سرچشمه‌منی
گیرد، اعلام نمودند و بدینترتیب، فرقه‌جدائی بین آن بر نامه‌های
يهوده و یسکانه و این بر نامه‌های ارجدار، ساده، پاک و برگزیده
که سابقه درخشانی داشتند توده مردم را به ترقی و پیشرفت دهبری
می‌کند، روشن و آشکار گردید.

مدت‌درازی است که ما بمردم می‌گوئیم اصول و مبادی

ارجدار و ساده و محکم اسلامی ، از همه مبادی و اصولی که بشریت شناخته است ، باسابقه تر و پیشروتر بوده و از هر وسیله و روش اجتماعی دیگر ، تواناتر و متقدم تر است و از نقطه نظر فرمتش و انسانی بودن بر همه تعلیمات و قوانین دیگر ، برتری دارد .

مدت درازی است که ما ب مردم میگوئیم : افرادی را که اسلام قریبیت کند ، همچون پولادی آبدیده ، محکم و استوار ، نیرومند و قزلزل ناپذیر بوده و در مقابل مشکلات و سختیها ا مقاومت بیشتری دارند و در اداره کارها و امور ، همت و اراده کاملی را بکار میبرند ، برای اینکه آنان بوسیله درون وجود انگهبانی شده و پشت وانهای از دینشان داشته و رهبریشان بعهده قرآن شان میباشد : « ان هذا القرآن يهدى للنّى هى أقوم » این قرآن ، با آنچه که پایدارتر است ، هدایت میکند .

واکنون نخستین فرصت پیش آمده که اصول و مبادی اجتماعی اسلام ، با کمی تفصیل و توضیح ، عرضه شود تا در برابر نامهای احزایی که مردم را بسوی خود میخواهند ، مودد ارزیابی قرار گیرد و آن سلسله از حقایقی که ماز مدتها پیش ب مردم گفته ایم - و جز گروهی که پرده ای در جلو چشم انشان نبوده و آنها را پذیرفتند - بر همه روش نگردد .

رزمندگان و دعا راه اسلام که خواستار تصفیه کامل و همه

جانبه بوده و میخواهند دامنه این تصفیه شامل همکاران و هم فکران و یاران فاروق در تبھکاریهای او باشد ، هر گز خودشان کوچک . قربین آلدگی نداشته‌اند و این حقیقت غیرقابل انکاری است ، ولی باید فهمید که چه عواملی باعث شده که دستهای خیانتکاران ، مانند دوران تاریک گذشته ، بکار خود ادامه دهند ؟ .. چرا احزاب آلدۀ و شکست خودده در موضوع « تصفیه » در جبهه مخالف قرار گرفته و خواستار عفو و اغماض هستند ؟ چرا آنها از قصاص و کیفر عادلانه ، از پاکی و نور ، از عدالت بجاده مورد تبھکاران - در هر مقامی که بودند و هر شغلی که داشتند و به راندازه که پول و ثروت دارند - طرفداری نمیکنند و هوادار « تخفیف » ! و « گذشت » می‌باشند . ۱۶

روح رزمندگان و دعاۀ راه اسلام ، هیچ وقت آلدۀ با ادیستو گراسی واشرافیت دروغین و امتیازات طبقاتی تباه کننده نگشته است آنان خواستار مساوات مطلقی هستند که افسانه برتری و والائی ا طبقه حاکم را از بین میبرد و برای امراء ، وزراء ، نجباء و اشراف ، دادگاهی غیر از دادگاههای عمومی مردم تشکیل نمیدهد و آنان را بادیگر توده مردم یکسان می‌دانند آنان بطور کلی میخواهند ، که همه . بدون هیچگونه امتیازی . در برابر دادگاههای معمولی قرار گیرند و در باره همه آنان ، تصمیمات

واحدی اتحاذ گردد.

اسلام برای دیس دولت و هیچیک از باران و همکارانش ، حق اضافی در مال ، در قضاوت ، یا هر کار وامر دیگری ، قابل نیست و حق آنان را با حق افراد عادی و توده مردم برابر میداند . واين همان اسلامی است که ما هوادار آن هستیم و مردم را بسوی آن میخوانیم ولی احزاب مصر ، هر گز شهامت آن را ندارند که اين چنین اندیشه ای را بخود راه دهند ، برای آنکه هنوز روح بردگی ، در دل و جان آنان رخنه کرده و آنان ، بطور موروثی ا ، نسلی پس از نسل دیگر ، بر پایه بندگی ا ، پرورش یافته اند !.

رنمندگان و دعا راه اسلام ، با مردم مجامله ای ندارند و در باره مشکلات موجود ، آنان را وادار به سازش نمی کنند ، زیرا که آنان بخوبی میدانند که مالکیت موجود در مصر ، مالکیت حرامونا م مشروعی است . مالکیتی است که یک سوم از اراضی قابل کشت را در اختیار فاروق و خانواده و باران وی قرار داده است !. و باز بخوبی میدانند که این گروه ، این املاک را از «میهن» جد بزرگشان وارد نکرده اند بلکه آنها را از دست مردم مصر گرفته و یعنی مابده و از راه هائی که شرع و قانون آنها را برسیت نمی شناسد ، تصرف نموده اند و در سایه این وضع ، ادارات دولتی ، طبقه دهقان را بشکل بردگاهی در

اوردده و کشاورزان را از حق مشروع خود محروم ساخته‌اندوروی همین اصل است که اخوان‌المسلمین خواستار تحدید مالکیت اراضی، محدود شدن کیفیت رابطه‌مالك و مستاجر بوده و هوادار اجرای سبستم مزادعه هستند که مطابق با موازین و احکام اسلامی بوده و ضامن عدالت اجتماعی اسلامی است ... آنها عقیده دارند که این شکل از اجاره نقدی یا عینی، مردم را بزیر بار قرض برده و بسر مستاجرین ظلم و ستم بی‌پایان روا داشته است و باید تغییر یابد . این مطلبی است که حزب خدا آنرا می‌گویند . اکنون باید دید که دیگران چه می‌گویند؟ ... آنان در برابر مالکیت فردی موجود ، لالشده‌اند ، برای آنکه خودشان نیز در معرض خطر قرار دارند و برای آنکه آنان ، خودخون مردم را مکیده‌اند ، و برای آنکه خود آنان ، فئودال‌هایی هستند که مصر امروز می‌خواهد از نکبت و بد بختی آنان رهایش دو و پس از مدت‌های طولانی اختناق و ناراحتی ، نفسی بر احتی بکشد .

رژیم گان و دعاوه راه اسلام ، پس از این ، خواستار روشن شدن وضع درآمدها و ازین بردن تفاوت‌های فاحش بین حقوق کارمندان دولتی و یادستمزدهای کارگران هستند . آنها می‌خواهند وسائل حداقل زندگی برای عموم تأمین شود و این «وسایل حداقل زندگی» شامل: خوراک کافی ، پوشالک لازم ، مسکن آسایش بخش ،

، درمان و تعلیم مجانی ، و تضمینهای اجتماعی در برابر بیماری ؟ ناتوانی ؟ پیری و بیکاری، میگردد . اگر زکات برای این منظور کافی نباشد ، دولت صالح اسلامی باید ، مازادا موال و دارائی ثروتمندان را بکیرد و در راه مصالح عموم و نیازمندان بکاراندازد ... این گروه حق جو و حقیقت گو، همچنین خواستار عضویت کشاورزان و دهقانان در سندیکاهای تطبیق قوانین صحیح کار گری در حق آنان و آزادی تشکیل اتحادیه‌های کار گری هستند .

اما احزاب ؟!.. آنان در این باره لب باز لب بر نداشتموسکوت کرده‌اند ... چرا ؟ برای آنکه آنها ، حتی حزبی که خود را حزب اکثریت و حزب ملی ! مینامد ، در آن هنگام که ما خواستار پذیرفتن حق کشاورزان بمتابه کار گردیدیم ، ناراحت گردید و با ددردما غ بسیاری از سناتورها و نماینده‌گان مجلس وابسته‌بان افتاد ، زیرا که آنان مایل نیستند بردگانشان بتوانند در مقابل اربابان !، سربلند کنند و یا کار گران و کارمندان ، بتوانند همچون افراد آزاد و باعزم ، زندگی جدیدی را آغاز کنند !.

ارزش و اهمیت برنامه‌های اخوان‌المسلمین در مقابل برنامه-

های مسخره و بیارج احزاب ، هنگامی بیشتر روشن گردید که ما از چهار چوب مسائل اقتصادی و اجتماعی خارج شده و در میدان

وسيع انساني نيز برنامه خود را اعلام داشتيم ...

دعا و اندیشمندان اسلامی ، ترقی سطح اخلاقی افراد و پیشرفت ارزشها و مقیاسهای بشری در همه زمینه هارا فراموش نکردن ، برای اينکه راه و روش ، دعوت و مکتب آنان ، وسیع تر و جامعتر از آنست که در چهار دیواری اصلاحات اقتصادی یا اصلاحات اجتماعی وابسته به اقتصاد ، محدود شود . آنان در اصلاحات اجتماعی دارای سابقه بيشتر و يبنش وسیعتری هستند ، ولی بموازات آن ، از نقطه نظر آگاهی بوضع انسان ، بهمه ارزشهاي بشری توجه دارند ، ذير اكه آنان از قرآنی الهام ميگيرند که ميفرماید : «ولقد كرمنا بنی آدم» - ما فرزندان آدم را عزت و كرامت بخشيديم - و اين عزت و كرامت ، جز با تحقق يافتن همه مقیاسهای انسانی در همه میدانها و جز با برتری اخلاقی انسان بر حیوان ، كامل و حقيقی نخواهد بود . و بهمین جهت ، آنان با هر گونه فساد و تباہی ، ذشتی و پستی ، مبارزه میکنند و خواستار «تصفیه» در همه میدانهای زندگی اهم از سیاسی ، قانونی و اقتصادی هستند و بلکه این «تصفیه» و پاکیزگی را در ضمیر و درون انسان ، بيشتر از هر جای دیگر لازم میدانند ...

* * *

در پایان این مقال ، اشاره باين نکته ضروری است در سال گذشته که حمله و هجوم برای «تصفیه» ، در روزنامه ها

برپاشد !، ومن در مجله **«الدعوة»** ارگان اخوان المسلمين و روزنامه **«سوسياليسم»** نشریه سوسیالیستها و **«پرچم جدید»**، وابسته به گروههای ملی ، مقالاتی می نوشتم ، گروه بسیاری بمن مراجعه کرده و پرسشها ائی در این زمینه نمودند و من بهمۀ آنها پاسخ دادم که :

من نبروعویکار مقدس و آشنا ناپذیر خود را در صفحات همه این جرائد و نشریات در زیر یک پرچم آغاز کرده‌ام و آن : **پرچم اسلام** است .

اسلام در راه بسط عدالت اجتماعی مبارزه می‌کند ، همانطور که سوسیالیستها در این راه نبودند. و در میدان عدالت عملی و سیاسی نبرد مینماید ، چنان‌که گروههای ملی در این راه به پیکار برخاسته‌اند. و در میدان عدالت انسانی نیز می‌جنگد ، همان‌طور که اخوان المسلمين می‌خواهند ا و این جرائد و روزنامه‌ها ، نسبت بمن ، در واقع میدانی برای مبارزه و پیکار هستند و من اگر غیر از اینها نیز وسیله‌ای بیایم ، تا آنجا که بتوانم ، با آنها نیز همکاری خواهم نمود .

من در زیر پرچم بزرگ اسلام ، نقش کوچک خود را ایفا کرده‌ام و این نقش را با احسان واحد و درسایه پرچمی واحد : پرچم مبارزه. برای بسط عدالت که زمینه‌ها و میدان‌های آن متعدد و گوناگون

است - ادامه داده ام و در همه این احوال ، در واقع در سایه و پر تو
اسلام بوده ام که از همه نهضتهای آزادی بخش پشتیبانی می کند و همه
میدان های نبردا نسانی را بزرگ میدارد و شامل هر گونه دعوتی برای
بر قری عزت انسان میگردد و بر همه مکتبها ، از نقطه نظر پهناوری
افق ، اتحاد هدف ، حرارت ایمان ، امتیاز و تفوق دارد .

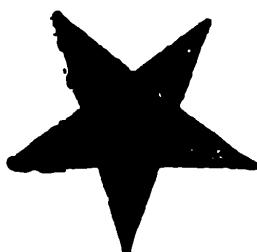
امروز ، مرور زمان سخت این مطالبدای ثابت میکند و بر
همروشن میسازد که اسلام چگونه همه این هدفها و آرمانهای بزرگ
را با خود همراه دارد و چگونه بطور جدی میخواهد که میهن اسلامی
از سیطره تجاوز کاران و آسودگان ، فرصت طلبان و سودپرستان ،
اشغالگران و استعمارگران رهایی یابد .. یا چگونه عدالت اجتماعی
و آزادی واقعی را برای عموم هم میهنان طلب میکند و در عین حال
چگونه عزت و احترام انسان را خواستار است ؟ .

* * *

دعوت و راه اسلام ، همان دعوت و راهی است که بشریت
دیر و زو امروز و آینده بآن نیازمند بوده و هست و خواهد بود .
اگر خداوند راه رستگاری را به احزاب نشان دهد و اگر
دھران احزاب ، کمی دل و جان خود را از آسودگی ها پاک کنند

و چشمان به نور هدایت روشن گردد ، بی شک بسوی این مکتب
روی میآورند و زیر پرچم خداوندی ، گردمیا یند .

«والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم» - و خداوند هر کسی
را که بخواهد براه راست هدایت نمیفرماید ..

فقط يك راه !

فقط یک راه !

مامجبوریم که برای خود فقط یک راه انتخاب کنیم . ما در روش بین‌المللی خود ، جزاین راه ، راه دیگری در پیش نداریم، و کسانیکه خیال می‌کنند مامی توانیم راههای گوناگونی را پیماییم و سپس یکی از آنها را اختیار نمائیم ، در فهم و درک منطق عصر و زبان واقعیت و طبیعت اوضاع ، اشتباه می‌کنند .

مامجبوریم که برای خود پرچم واحدی بر گزینیم و در زیر سایه آن ، همکام با ملتهائی که در زیر سایه آن هستند ، دورهم جمع شویم و هر گز نمی‌توانیم که بطود منفرد و جدا از دیگران ،

بسربیریم و یا باردو گاهی بپیوندیم (۱) که وقت آن سپری گشته و بهموده باستانشناسی قرن پیش !، گذاشته شده است !.

بنظر ما دوره ناسیونالیسم منطقه‌ای و یا ناسیونالیسم وابسته به نژاد !، پایان یافته و این دو اندیشه ، فقط در افکار و اذهان کوتاه گروهی که از روح زمان و منطق عصر و مقتضیات آن آگاه نیستند ، بوجود می‌آید .

جهان بدو اردو گاه بزرگ و آشکار تقسیم شده و بلوک سومی هم گویا می‌خواست بوجود بیاید ! ولی چون اساس صحیح و درستی را که بر روی آن استوار گردد ، نمی‌بود ، بوجود نیامد و یا آنکه آن اساس صحیح را شناخت ، ولی در مرحله عمل خود را از آن دور نگهداشت و به نتیجه نرسید .

دو اردو گاه معروف ، بلوک شرق و بلوک غرب است . بلوک نخستین بر اساس یک عقیده و طرز فکر استوار است ، و بلوک دوم پایه‌ای جز «استعمار» ندارد ، ولی این دو بلوک ، هر دو برضد مامی جنگند و هر دو برای غارت نمودن این قربانی - کمبا باشیم - بایکدیگر به نبرد برخاسته‌اند و هر دو کوشش وسیع دارند که مارا یکجا و برای همیشه بچنگ آورند و بیلعنده ! و برای آنکه بتوانند این قربانی را باسانی بخوردند ، ضروری است کمما اردو گا مستقلی

(۱) : این مطلب داکسانی می‌گویند که مردم را به ناسیونالیسم تنگی و کوچک منطقه‌ای یا ناسیونالیسم محدود عربی دعوت می‌کنند !.

نداشته باشیم و از تشكیل بلوک سوم جلوگیری بعمل آید و ماه مچنان
بسکل دولتهای کوچک و ناتوان بمانیم و هر کدام ، مانند گربه‌ای
خشمناک ا ، در زیر پرچم ناسیونالیسم مستخره، قیافه مضحکی بر خود
بگیریم ! .

پس کسانی که در میان ما، مردم را به زنده کردن ناسیونالیسم
کوچک و محدود عربی میخواستند ، در واقع فقط برای این میکوشند
که نقشه گرفتاریما، در چنگال یکی از دو بلوک شرقی یا غربی ،
آسان‌تر گردد . ولی ما – توده مردم – در این موضوع، ظریغه خاصی
داریم . ماتوده مردم ، نمیخواهیم قربانی شویم و بهمین جهت ،
همه این مکتبهای کوچک و ناتوان را که گروهی مزدور یا فریبده
خورده ، بخطاطر استعمال شرقی یا غربی، در راه آن میکوشند ، طرد
نموده و تقبیح میکنیم .

ما بخوبی میدانیم که در انتخاب راههای گوناگون ، آزاد
ومختار نیستیم ، بلکه ما فقط یک راه در پیش داریم و آن اینکه خود
بلوک سوم و مستقلی را تشکیل دهیم که وابسته به چرخه بیجیک از ارابه
های بلوک شرقی یا غربی نباشد ، زیرا که شرق و غرب ، هر دو در
راه از بین بردن عمامشغول توطئه و همکاری هستند .

راستی چه کسی ازما میتواند بطور آشکار بگوید که میخواهد
در کنار یکی از دو بلوک ، در نبردشان بر ضدما ، بایستد . وجه

کسی ازما میتواند بطور صریح بگوید که میخواهد یکی از دو بلوک را تقویت کند و برای آن پیروزی بطلبید، تامارا اذین بیرد ۱ بنظرم بهتر است که وضع هر دو بلوک را نسبت بخودمان، مورد توجه قرار دهیم:

بلوک غرب:

آیا کسی ازما - در مصر یا هر یکی دیگر از سر زمینهای عربی و اسلامی - جرأت دارد که مارا بآن از دو گاه استعماری ملحق سازد کمما: در مصر، لیبی، تونس، مراکش، الجزایر، سومالی اریتره، سنگال، فلسطین، سوریه، لبنان، عراق، اردن، یمن، حجاز، شیخنشیق های خلیج فارس و مالاییو، در تحت فشار آن جان میکنیم و در زیر چکمه هایش نابود فیشویم (۱).

همه این کشورها، سر زمینهای اسلامی هستند و بخاطر منافع پست استعمار غربی - که همچنان همچهای آن بر ضد ما هم فکری و همکاری دارند - به ذنجیر کشیده شده‌اند و در هر نقطه‌ای از این سر زمینهای، کمبازه ملی علیه استعمار واشغالگران ییکانه آغاز شده، کشورهای استعماری دیگر غربی، همکار خود را کمک و پاری کرده و ملت‌های مارا سرکوب نموده‌اند.

(۱) هنگام نوشته شدن این مقاله، اکثر کشورهای اسلامی

فوق، توسط نیروهای استعماری اشغال شده بود.

استعمار انگلستان؛ فرانسه، ایتالیا و هند در

سر کوب ساختن نهضتهای آزادی‌بخش در سرزمینهای اسلامی به تنها می‌آمد، بلکه بهمکاری و کمک آمریکا و دلارهایش، تانکها و هوایپماهایش، بضمیمه نفوذ جهانی آن، در مقابل توده‌های مسلمان مقاومت می‌پردازند و این حقیقتی است که مادرم آنرا بخوبی فهمیده‌ایم، اگرچه دستگاههای تبلیغاتی آمریکا در شرق کوشش دارند که ما را گولبزنند تا ما این حقیقت را ندیده بگیریم.

چه کسی است که کوشش می‌کند مارا به چرخ اراده این بلوک استعماری و استنساز تا صدها هزار آن جوانان برومند خود را با آن تحويل دهیم و از آنها بمتابه موسایل ید کی جنگی، استفاده کند و آنها را جلوه گبار مسلسل و توبپ و تانک دشمنی که می‌خواهد بر آن پیروز گردد، بفرستد و سپس نفوذ و سیطره استعماری خود را هم در میان ما تحکیم بخشد؟

آری هر کسی که در این توطئه شرکت می‌کند – در هر مقامی که باشد – سرانجام کیفر خود را بوسیله این ملت‌ها خواهد دید ... ملت‌هایی که دیگر طاقت تحمل حکومت استعمار را ندارند و تغییر نامها و شکل‌های استعمارهم آنان را گول نمی‌زنند و تبدیل اسامی استعمارگران و نقشه‌های آنان هم نمی‌توانند آنان را از نهضتی که

آغاز کرده‌اند، بازدارد، زیرا که آنان آماده شده‌اند که در راه رهایی،
از هر گونه فداکاری و تجربه‌ای استفاده کنند.

هر گز ا، هیچکس - در هر مقامی که باشد - نمی‌تواند و
حق ندارد که بادلیل ا و پول ، سرنیزه و زور ، مارا بارا به استعمار
غربی بیندد ، و بهر مقدار که تعداد افراد مزدوری که می‌خواهند ملت
های مارا تخدیر کنند ، زیاد باشند ، باز امکان نخواهد یافت که
مارا باردو گاه امپریالیسم غرب وابسته سازند ، زیرا که دیگر ملت
های ما بیدار شده‌اند و کیفر هر کسی را که فکر می‌کند هنوز آنها
در خواب هستند ، خواهند داد.

بلوک شرق

گروهی از کسانی که می‌خواهند ما بهر وسیله‌ای شده از چنگال
امپریالیسم غربی رهایی یابیم ، بسوی بلوک شرق روی می‌بیاورند. ولی
ما در این سرزمین پنهان اور ، این روش را هم بشدت رد می‌کنیم . ما
نمی‌خواهیم که رهایی سرزمین خودمان را به بهای برداشتن روح
خودمان بخریم ، مقصود نداریم که عقیده و طرز فکر خود را بدین
ترتیب بفروشیم ، در حالیکه ما راه دیگری برای رهایی و نجات
داریم .

هر گز در سرزمینهای ما ، مسلمانی پیدا نمی‌شود که رذیم
که مونیسم را پذیرد تا کمونیسم ، مسلمان و صاحب هر عقیده منتبه

دیگر را سر کوب نماید ، چنانکه در شور وی ، چین کمونیست ،
ترکستان شرقی و غربی ، سر کوب نموده است .

هواداران و دعاکنونیسم در سرزمینهای پاکما ، گروه کمی
هستند و به راندازه هم که کوشش کنند و یا کمک دریافت دارند ، هم-
چنان در اقلیت خواهند ماند ، برای آنکه مذهب کمونیسم ، نسبت بمناسبت
یک مذهب غیر طبیعی است و چون ما نیازی باان نداریم ، سرزمین ما
برای رشد آن مساعد نخواهد بود ، ماخود دارای یک مذهب و مکتب
اجتماعی هستیم که از نقطه نظر سابقه ، عدالت ، احترام به انسان ،
بر طرف ساختن نیازمندیهای ما و نیازمندیهای همه بشریت ، در
عصر حاضر ، بر مکتب ماتریالیسم که کمونیسم بر پایه آن استوار
است ، بر تری و تفوق بسیار دارد و روی همین اصل ، هواداران
کمونیسم همچنان در اقلیت خواهند ماند ، ذیرا که آنان مبلغ مذهب
و مکتبی هستند که در محیط ما بیگانه است ... مکتب و مذهبی که
هیچ گونه نیازی باان نداریم و هیچ گونه ضرورتی هم آن را ایجاد
نمیکند . والبته مکتبهای اجتماعی فقط در جامعه‌ای میتوانند بوجود
آینند که ضرورتی پیدایش آنها را ایجاد کند .

علاوه بر اینها ، مانع خواهیم که به قتلگاههای تصفیه (۱)

(۱) : و نی سرانجام سبدۀ طب در یک کشور اسلامی ۱ بقتلگاه
تصفیه کشانده شد و اعدام گردید ...

که برای صاحبان عقاید مذهبی در کشورهای کمونیستی وجود دارد،
کشانده شویم !، مامیخواهیم زنده بمانیم تابکارها و وظایفی که
در قبال انسانیت داریم ، عمل نمائیم !، ماعاشق انتخار در قتلگاه
کمونیسم، نیستیم! ...

* * *

بنابراین ، ماجاره‌ای جز این نداریم که خود بلوک مستقل
واردوگاه سومی بوجود آوریم . مانعی توانیم که در چهار چوب
ناسیونالیسم شکست خورده منطقه‌ای، یا ناسیونالیسم تنگ عربی، بطور
منفرد ، بسیاریم . ماهمچنین نمی‌توانیم یکی از دو بلوکی به
پیوندیم که هر دو بخاطر غارت‌ما با یکدیگر نبرد دارند و هر کدام
میخواهد که زودتر پیروز گردد و مارا یکجا بله‌د !... پس ماجز
رامسوم ، راه‌دیگری در پیش نداریم و در واقع برای ادامه حیات
 فقط یک راه میتوانیم انتخاب کنیم و باید همه رهبران و حامیان
ناسیونالیسم شکست خورده و تنگ منطقه‌ای یا عربی را بحال خودشان
بگذاریم تا با خیالات واهی قرون پیشین ، خوشحال باشند و اوهم
قرن‌هیجده و نوزده میلادی ، آنان را مسرور سازد ، زیرا بسیارند
افرادی که خود را با آثار باستانی مشغول میدارند ! ..

البته بلوک شرق و غرب ، هر دو باهم و بطور یکسان ، دوست
ندارند که ما در زیر یک پرچم طبیعی و مستقل ، متشکل شویم و

هر دو باهم ، در جلو گیری از این امر ، از وسائل ناجوان مردانه ای که دارند ، در میانها اقدام میکنند و بهمین جهت ناگهان راه ماز رفتن بزیر هر چه طبیعی واحد : پرچم وحدت یعنی از شصده میلیون مسلمان در سرزمینهای پهناور اسلامی ، منحرف میشود و از این راه ، بزیر سایه یک پرچم ساختگی و یهوده ای کشانیده میشویم که نام آن را «بلوک آسیائی - آفریقائی» نهاده اند و در این بلوک سوم خیالی ، دو عضو بزرگ و مهم - هند و پاکستان - بخاطر کشمیر با جم سر جنگدارند و صدالبه من نمیدانم که چگونه میتوان بلوک سومی - باین مفهوم - بوجود آورد که دو حضو بزرگ آن ، بایکدیگر دشمن و معاوت خونین دارند ! ...

بی شک این یک بلوک غیر طبیعی است ، ولی هر دو بلوک دشمن ، مارا بسوی آن میرانند ، تمام را از تشكیل بلوک و اردو گاه طبیعی خودمان منصرف سازند ، اردو گاهی که عقیده واحد ، تاریخ واحد ، پیلمحت واحد ، موقعیت جغرافیائی و اقتصادی واحد ، اجزاء آن را بهم بیو ننمیدهد و همه عوامل تشکیل یک بلوک مستقل ، بدون هیچ گونه استثنایی ، در آن وجود دارد .

ولی باید پرسید که چرا شرق و غرب مخالف پیدایش این بلوک هستند ؟ برای آنکه تشکیل این بلوک بر روی اساس طبیعی خود ، در واقع برخلاف مصالح مادی بلوک شرق و غرب ، هر دو ،

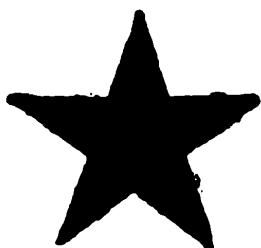
خواهد بود .

دلیل یا بهانه‌ای که گامگاهی بعنوان مانع اصلی و مشکل همه تشكیل‌ابن بلوک طبیعی در سرزمینهای اسلامی ، بگوش می‌رسد ، وجود اقلیت‌های غیر مسلمان در سرزمینهای اسلامی است . راستی که این سخن مایه‌تعجب و شگفتی است ! ... گویا که این اقلیتها ، بطور ناگهانی و تازه بوجود آمده‌اند و چهارده قرن تمام در این سرزمین پهناور از زندگی راحت و پرآسایش ، بهرمند نشده‌اند ... و اصولاً شاید بتوان گفت که در هیچ سرزمین دیگری اقلیتها تا این حد آزادی و آرامش نداشته‌اند .

در واقع این یک فتنه و آشوبی است که می‌خواهد آنرا در سرزمینهای ما که ته صب ذلتده وزشت را بر خود ندیده‌اند ، بوجود آوردند . البته این فقط امروز نیست ، بلکه در سراسر تاریخ آن و بویژه در آن هنگام که در همه نقاطهای آن ، اسلام حکومت می‌کرد ، اقلیتها همیشه از حقوق انسانی خود بهره‌مند بوده‌اند و بنظر ما ، در سراسر جهان . آن عدالتی که هم‌مردم در میهن اسلامی - واقعی - دیده‌اند ، در هیچ کجا و هیچ سرزمینی ندیده‌اند .

طرح ساختن مستلزم اقلیتها ، بهانه‌ای بیش نیست . این موضوع در برابر منطق تاریخ ، مقتنيات زمان ، تابع مقاومت ندارد ، و مانیز برای آزادی واستقلال کامل و واقعی خود ، راهی

جز تشکیل بلوک سوم - بمفهوم خاص آن - در پیش نداریم و بجز
شک بنفع ما و مردم جهان خواهد بود که وقت را تلف نسازیم
و به مذاکرات مسخره و یهوده نپردازیم و بمخالفت با منطق عصر
و طبیعت اوضاع طبیعی بر نخیزیم و راه مستقیم و روش صحیح خود
را هر چند و دتر انتخاب کنیم

اسلام غربی

اسلام غربی

این روزها غریبها باز بفکر اسلام افتاده‌اند، آنها امروز نیازمند «اسلام» هستند تا در خاورمیانه و کشورهای اسلامی آسیا و آفریقا، با کمونیزم بجنگند!

آری غریب‌ای مسیحی، پس از آنکه از دوران جنگ‌های صلیبی مدت ۹ قرن و بلكه بیشتر، با اسلام می‌جنگیدند، امروز احساس نیاز به اسلام می‌کنند!

آنها امروز نیازمند اسلام هستند، همچنانکه نیازمند هم کارنده‌اند، ایتالیا و ژاپن هم هستند که در جنگ حمام می‌باشند: سور آنها را ویران نموده و با خواستگاری نمودند!

ولی امروزهم با تمام قوا میکوشند آنان را مجدداً بر سر پانگهدارند،
تابنفع آنان، درقبال غول کمونیسم بتوانند بایستند ۱ (وی-
شک اگر فردا لازم شد ، مجدداً برای ویران ساختن آنها خواهد
کوشید) .

البته اسلامی که غربیهای استعمارگر و هم -
پیمانها یشان در شرق میانه؟ خواستار آن هستند، همان
اسلامی نیست که بالاستعمار می‌جنگد و با خود کامگی
مبادرزه می‌کند ، بلکه فقط «اسلامی» است که با
کمونیسم مبارزه می‌نماید ۱

آنها نیز خواهند که واقعاً اسلام حکومت کند و هرگز هم
قدرت تحمل آنرا ندارند که اسلام حکومتدا بست بگیرد، برای
آنکه اسلام اگر حکومتدا در دست گیرد ، ملت‌هادا از نو می‌سازد ،
در عین تو دعا دگر گونی و انقلاب ایجاد می‌کند و آنکاه بمعتقدی‌های
جهان می‌آموزد که تجهیز قوا بر ضد امپریالیسم واستعمار ، پنهان
وظیفه و واجب دینی است و یuron را ندان استعمارگران، یا شفريته
منصبی است و کمونیسم هم مانند استعمار ، همچون وباخ خطرناکی
است و هردو دشمنند و هردو تجاوز کار و با هردو باید جنگید ...
بنابراین ، غربیها برای خاور میانه یک «اسلام غربی»،
را لازم دارند و از همینجا است که از هر گوشه‌ای صدای «اسلام»

بلندشده است و مامی بینیم که روزنامه‌ای «محصر» یا سرزمینهای دیگر اسلامی، منتشر می‌شوند و صفحاتی از آنها درباره موضوعات اسلامی اپر شده است، درصورتیکه این روزنامه‌ها و مدیرانشان، پژوهش‌هم اسلام‌را دوست نداشتند و کوچکترین آشنایی هم با آن ندارند.

علاوه بر روزنامه‌ها، ناگفته می‌بینیم که مرکز نشر کتب امریکائی مسئله «اسلام» را موضوع کتابهای ملحدانه خود قرار می‌دهد و آنگاه پژوهه از فویسندگان حرفه‌ای، که موضوع آنها درقبال غرب روشن است، بفکر بحث و بررسی در مسائل اسلامی و نوشن کتاب درباره اسلام پیشنهاد می‌کنند. درصورتیکه پس از جنگ گذشته‌پس از پیروزی «همه پیمانان»، دیگر ثالثی از «اسلام» نمی‌برندند و سنگ آن‌ها بسبقه نشیوندند و از آن طرف، آن گروه از رجال دینی حرفه‌ای که کارشان توجه باوضاع روزاست، به مقایسه اسلام با کمونیسم بر می‌خیزند و بحث‌های مفصلی در این زمینه منتشر می‌سازند.^۱

اما درباره اسلامی که با امپریالیسم غرب همانند کمونیسم می‌جنگد و فرقی بین دو دشمن نمی‌گذارد، هیچیک از این گروه بزرگوار، از آن سخن نمی‌گویند، و باز هیچیک از آنان، درباره اسلامی که حاکم بر شئون زندگی اجتماعی مردم گردد و در آن

دگر گونی همه جانبه ایجاد کند ، صحبت نمی کنند .
ما می بینیم که نظر «اسلام» را درباره جلوگیری از ازدیاد
نسل ، زن و پارلمان ، مسئله نمار و روزه در مناطق قطبی و چیزهایی
که وضوراً باطل می سازد ! می پرسند و شورای فتوای الازهر هم
با آنها پاسخ می دهد ، ولی هر گز از اسلامی که در مسائل اجتماعی ،
اقتصادی و سیستم مالی دخالت کند ، پرسشی بمبان نمی آید و هیچ وقت
ظریه اسلام درباره اوضاع سیاسی و قومیت و ناسیونالیسم و رابطه
های مخفی و آشکار کشورهای ما با استعمار ، مورد بحث و بررسی
قرار نمیگیرد .

درباره دمکراسی در اسلام ، احسان و عدالت در اسلام ، اجازه
هست که کتاب و مقاله نوشته شود ، ولی در موضوع حکومت اسلامی ،
قانون اسلام و راه پیروزی اسلام و مسائلی از این قبیل ، هر گز نباید
کتاب یا مقاله‌ای نوشته شود و هر گز نباید درباره آنها سخنی بمبان
آید یا از شورای فتوی ، فتوائی خواسته شود .

* * *

... و تازگیها این «اسلام غربی» فهمیده که در اسلام موضوعی
هست که آنرا «زکات» می نامند و باز همان اسلام غربی ، احساس
کرده که پرداخت این زکات اگر از نو احباء شود ، ممکن است جلو
پیشرفت کمو بیسم را تکیه دهد ؟ او بسیم که بلا فاصله «هیئت

بررسی‌های اجتماعی، «بوجودمی آید تا در باره داستان زکات» و مسئله «تکافل اجتماعی در اسلام» به بحث و بررسی به پردازد؟

آری غرب هنگامیکه فهمید دراسلام قانون زکات میتواند جلو فقر و بد بختی مردم بینوارابگیرد، «هیئت بررسی‌های اجتماعی» ناگهان تشکیل شد و مسئله زکات و تعاون اجتماعی دراسلام را مورد بحث قرارداد.

واز آنجاکه غرب، در پشتسر بررسی‌های این هیئت قرار داشت، بزرگان قوم در مصر - صلاح ندیدند که دربرا بر مطرح شدن مجدد آن ایستادگی کنند، چنانکه در مقابل «عبدالحمید عبد الحق»، در آن ایام که وزیر امور اجتماعی بود، مقاومت نمودند زیرا که بزرگان قوم ما، میتوانند دربرا بر قانون زکاتی که دستور خداوند باشد، اشکال تراشی بنمایند، ولی اگر روزگاری غرب هوادار آن گردد، بیشک چاره‌ای جز اطاعت و خضوع در پیش آن ندارند...
...

وروی همین اصل بود که در مصر هیئتی مرکب از اساتید فقه اسلامی در دانشگاه قاهره و رجال الازهر و بعضی از «پاشاها» تشکیل شد تا مسئله تکافل و تعاون اجتماعی دراسلام و بیویژه موضوع زکات را مورد بررسی قرار دهند، البته برای آنکه خدمتی در

راه خدا و در راه هیهنه انجام میدهدند ، بلکه برای آنکه «غرب» و «هیئت بررسیهای اجتماعی»؛ وابسته ، چنین خواسته است .

اینچا بود که خطر احساس شد . از طرفی غربیها اگر حقیقت تعاون و تکافل اجتماعی از قدر اسلام‌دا دریابند ، آنرا دادخواه میانه اجراء نمیکنند ، زیرا آنان برای عبادت با کمو نیسم در شرق ، هر گز سدی نیز و مندتر از اسلام نخواهند یافت . و از طرف دیگر

تعاون و تکافل اجتماعی در اسلام ، در فروت و مدارانگی صوم . هر خاصی دارد و اجازه تورم فروت نمی‌دهد و حقیقت نه کی هر ایصالی است و این وضع هم بدون شک بسود بزرگان قوم نخواهد بود .

وروی همین اصل ، باید موضوع را بطور دارو نه به «ضربه» داشتن دهند و چاره‌ای جز این نیست که در تفسیر متون و نصوص اسلامی ، به حیله و نیز نک پناه ببرند و آن باری داکه اسلام بر دوش اموال و دارائی مردم می‌گذارد ، تخفیف داده و سبک‌سازند و «هیئت بررسی‌های اجتماعی» از بررسی خود تبعیجه مطلوب‌دا نگیرد و قطعاً بگویند مختصری بپردازد ، تا چشم ذخیری بر اموال و دارائی بزرگان

قوم فرسد ! ...

البته اگر کار ، کار خدا و دین بود ، مسئله آسان بود ، ولی دستور ، دستور غرب است ولذا آنچه داکه اسلام مقرر داشته با آنچه که «هیئت بررسیهای اجتماعی» عرضه داشته ، دو چیز

جداگانه خواهند بود . هیئت بررسیهای اجتماعی راز و حقیقت اسلامی را در این زمینه درک نکرد و یا نخواست درک بکند و اگر می فهمید ، آنرا بر مردم مسلمان لازم الاجرا می کردند .

گروهی از اعضا این هیئت بررسی ، کم غرض و معاند هستند نمی دانند که نصوص اسلامی را چگونه پنهان کنند و از طرفی نمی فهمند که چگونه پاره ای از آنها را پذیرند و بقیه را دور بریزند و راه این را هم نمیدانند که چگونه با احکام الهی ، بارزوی مادی خود بر سند .. این گروه یک هدف ادارند و گروه دیگری هم هستند که از کوشش خود ترجیحاتی نمی کنند و نه تنفسی دانند که چه می خواهند .

و این وضع در واقع «مسخر» یا «فاجعه» است و فقط خداوند میداند که سرانجام این بازیها چه خواهد شد .

* * *

البته باید افزود که اسلامدارای دوستان و هوادارانی است که فقط در راه آن ، نه بخارطه دیگران ، می کوشند و در زیر پرچم اسلام بر ضد استعمار ، خود کامگی ؟ کمونیسم ، بطور یکسان ، مبارزه می کنند .

این هواداران اسلام عقیده دارند که اسلام باید بطور کامل حکومت کند تا نهاد خود را بطور کامل ، تحويل دهد . این هواداران اسلام ، هوادارانی هستند که دوستی ظاهری صلیبی ها ، دوستی

آنها یکه نهصد سال تمام بر ضد اسلام جنگیده‌اند ، آنها را گول نمی‌زند .

این دوستان اسلام ، نمی‌خواهند از نام و عنوان آن سوءاستفاده کنند ، بلکه می‌خواهند بنام اسلام ، عدالت اجتماعی همه جانبه و کاملی را که اسلام دارد ، اجرا کنند . اینها نمی‌خواهند بدینوسیله ایادی استعمار و خودکامگی بشوند ، بلکه می‌خواهند بدینوسیله عدالت ، عزت ، شرافت را در بین مردم عمومی سازند . اینها از اسلام بعنوان پوششی برای تبلیغات دروغین ، استفاده نمی‌کنند ، بلکه از آن بعنوان سپری نیرومند ، برای مبارزه در راه حق و عدالت ، بسط آزادی و برتری ، بهره‌برداری مینمایند .

هواداران اسلام عقیده‌دارند : کسانیکه فقط مقتظاً هر با اسلام هستند و در عمل از آن دور می‌باشند و کسانیکه بنام دین در خاور می‌باشند به تجارت پرداخته‌اند و کسانیکه از طریق بازی با اصول دینی ، نان می‌خورند ... ، همه وهمه ، مانند «کف» دریا هستند که چون موجی آید نابود می‌شوند و ازین میر و ندواین موج ، خیلی زودتر از آنکه اکثریت مردم گمان می‌کنند ، بخوش خواهد آمد .

مردم آنرا دور میدانند ولی ماختیلی نزدیک می‌بینیم (۱) :

(۱) : این بحث پیش از سقوط رژیم فاروق نوشته شده بود و چندماه بعد ، فاروق سقوط کرد ...

«وَعْدَ اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لِيُسْتَخْلِفُنَّهُمْ فِي -
الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمْكِنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي
أَرْتَغَنُ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلُنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يَشْرُكُونَ
بِّيْ شَيْئًا».

خداؤند بکسانی از شما که ایمان آورده و کار های شایسته
کرده اند، و عده کرده که در این سرزمین جانشینشان کند، چنان که
پیشینیا نشان را نیز جانشین کرد . و دینشان را که برایشان پسندیده،
استقرار دهد و از پی ترسشان ، امنیت بدل آرد که مرآ عبادت کنند
و چیزی را با من شریک نسازند (۱)

صدق الله العظيم

(۱) : سوره نور آيه ۵۵ .

سخن اسلام در باره صلح و جنگ

سخن اسلام در باره جنگ و صلح

اسلام با، اصول کلی و فطری که درباره زندگی و صلح دارد، همه جنگها را که امروز بشریت بر پا میدارد، تقبیح میکند. وهم جنین علل و عوامل پیدایش آنها، هواداران و آتش افزون جنگها را هم مورد نکوهش و سرزنش شدید قرار میدهد، برای اینکه همه آن جنگها را، جنگ بر ضد برتری نام خدا و اعلای کلمه الهی و جنگ علیه مدادی و ارزش‌های عالی خدائی، میداند.

واز همینجا است که اسلام تحریم نموده که مامسلمانان، به نیروهای تجاوز کار، بپیوندیم و بادرگناه و تجاوزی شرکت کرد

و همکاری نمائیم : «الذین کفروا ، يقاتلون فی سبیل الطاغوت»
 - کسانی که کافر شده اند در راه استم و تعاونی جنگند و بدون شک که
 هدفها یا عوامل پیدایش این جنگها ، هیچ کدام و در هیچ نقطه ای ،
 برای برتری نام خدا و در راه خدا نیست .

اسلام همچنین تحریم نموده است که مادست همکاری کسانی
 را بفشاریم که مسلمانان را آزار و شکنجه می دهند و آنان را از خانه
 و کاشانه خود اخراج کرده و آواره می سازند و در این راه بایکدیگر
 همکاری و تعاون دارند :

«انما ينهاكم الله عن الذين قاتلوكم في الدين و أخرجوكم
 من دياركم و ظاهرو على أخراجكم ان تولهم ومن يتولهم فاولئك
 هم الظالمون» - خداوندان دوستی با کسانی که در کار دین باشند جنگ که
 نموده و از دیارتان شمارا بیرون کرده و در کار بیرون نمودن شما ،
 معاونت و همکاری کرده اند ، منع تانمی کنند و هر کسی با آنها دوستی
 کند ، آنها خودشان ستمگرانند - .

انگلستان و آمریکا ، به همکاری روسیه شوروی در بیرون
 را ندنسا مسلمانان از فلسطین - البته مر سر زمین اسلامی سر زمین ما
 است - شرکت نمودند . فرانسه در شمال آفریقا بر ضد ماجنگیدو
 در آزار و شکنجه ما شرکت کرد و هنوز هم استرالیا بر ضد ما و دین
 ما کوشش می کنند .

و بهمین جهت، هر گونه معاہده و هر گونه همکاری با این کشورها، از قدر اسلام حرام نامشروع است والبته مردم مسلمان حق خنادارند که در عمل نامغروقی، بادولت همکاری کنند، بلکه باید به هر وسیله‌ای که معمور باشد، دولت را از ارادت کابوس هر عمل حرامی جلذدار نداشته باشد.

اسلام بر ما واجب نموده است که ظلم و ستم را از بشریت دور نماییم و در این امر، باید نخست از سر زمینهای خودمان کادر را آغاز کنیم و می‌شکند و می‌گفته‌اند، ظلم و ستم بست تر و زشت تر از همه استعصارهای وجود ندارد و این استعمار، نسبت به بلاد اسلامی، امر و فرد را وجود کشورهایی: انگلستان، فرانسه، آمریکا، آلمان غربی و اسرائیل شکل یافته است ...

و بهمین جهت، اسلام از مامیخواهد که در هر جبهه‌ای برضه آنان بکوشیم و در آولین فرست، بمقاومت برخیزیم و خود را برای جنگ آماد مسازیم که بتوانند بثابه یک جنگ دفاعی، جلو تجاوز دوست آنها را بگیرد: «وقاتلو فی سبیل الله الذين يقاتلونکم» - دعا خدا با کسانی بجنگید که باشما می‌جنگند -.

البته آنچه کم در این زمینه بر دولتها و حکومتها منطبق است، بر گروهها و افراد نیز منطبق است، یعنی هر شرکت مالی و هر مؤسسه تجاری و هر عنصری که بنحوی با این دول استعماری تعاون

و همکاری داشته باشند، از اسلام دور هستند و مخالف خواست خداوندی عمل میکنند، و بر ضد توده مسلمان بر خاسته‌اند و در واقع در هر نقطه‌ای از جهان، بسلمانان آزار رسانیده‌اند.

وبدینترتیب آن گروهی که در هر گوش‌های، برای سر بازان ارتش‌های استعمار گران غذا و اسلحه میرسانند و آن کار گرانی کمتر ارد و گاهها برای آنها کار میکنند و یادربندها برای آنها بارمی-برند؛ می‌آورند، و آن گروه از زجال دین حرفه‌ای؛ که از ظواهر فضیلی، در راه نجات مؤسسات استعماری از شکست و سقوط، سوء استفاده کرده و بدینوسیله با استعمار گران کمک می‌نمایند، همه وهمه، بر مسلمانان خیانت می‌کنند. و خود را می‌فروشند و با هم لقمه یا کار پا کمک و فتوای بیمودی، بر خدا و پیامبر ش، عصیان می‌ورزند.

اسلام بر هر فرد، هر گروه، هر حکومت و هر دولتی، در هر سر زمین اسلامی، واجب و لازم میداند که علیه این نیروهای متتجاوز و ستمگر به کوشند و بر ضد آنها مبارزه کنند و هر ضربه‌ای را که مینوانند، به نحوی که صلاح باشد، بر آنها وارد آورند، ذیراً کمتر در واقع همیشه در حالت آمادگی جنگ دفاعی با آنها هستیم، تله از تجاوز بر ما مسلمانان و از ستم بر مردم روی زمین، دست بردارند، این سخن اسلام است که آشکار و دوشن، توأم با فریاد، بگوش مله

میرسد و راه نجات و رهایی قطعی را بما نشان میبخشد و برای همه بشریت را مصلح واقعی ، راه مصلح کامل و همه جانبیه را - دور از هر گونه فساد و ظلم و تجاوزی - روشن نموده و ترسیم مینماید .

اسلام نیروی آزادیبخشی است که در صراسر زمینهای برای آزادی بشریت انهر گونه قیدوزن جیر غیر انسانی ، میکوشدو برای آن آزادی ، نور عزت و احترام می خواهد ، بدون آنکه در این امر تعصّب دینی خاصی را در تظر داشته باشد . والبته اگر این نیروی اصلاح ، طلب بانیروی شر و ستم روبرو گردد ، باید توانایی بودی کامل آن نیروی تجاوز و ستمگر ، مبارزه ای ادامه دهد . اسلام هنگامیکه بیامه غیزد تا وظیفه خود را در راه آزادی و پاکی انجام دهد ، هیچ وقت فراموش نمیکند که نخستین هدف آن ، مصلحت عالی بشریت است نه مصلحت شخصی فاتحین ، یا مصلحت خاص مسلمانان ... و روی همین اصل ، در آن میدانی برای اندیشه غلط « دولت مقدس » ! وجود ندارد که کارهای نامشروع و غیر قانونی را تجویز نماید یا نیز نکودروغ و دوره‌گی را « بر جستگی سیاسی » ! بنامدو با قساوت و آدمکشی و حشیگری را « قهرمانی جنگی » ۱ « معروفی کند ۱ . پس جنگی را که اسلام آغاز میکند . در واقع جنگ آزادی بشریت است . جنگ بر ضد سیستم فئودالیسم ، خود کامگی ، پرستش عده‌ای خاص اندرم ، استثمار انسان از انسان ، تجاوز ، ظلم ،

خرافات ، او ها موسانده است . جنگ اسلام جنگی آزادی بخش
مفهوم واقعی کلمه است که در هر جبهه‌ای آغاز می‌شود . جنگی است
دوراز هوسها ، انگیزه‌های معادی ، اقتصادی ، نژادی ، زور گویی ،
وجهان گشائی ... جنگی است که انسانیت ، باش رکت در آن ، شرف
وافتخار می‌باید ، زیرا که این جنگ در راه تثبیت خصلت‌های انسانی ،
حقوق انسانی و مقیاسها و ارزش‌های انسانی است .

جنگ اسلام ، جنگی نیست که آن را سرمايدارهای تبعه کار ،
برای فروش ملاحمهای جنگی جهنمی خود ، با نابودی انسان‌ها و
تمدن‌ها و شهرها و درهم شکستن اخلاق و فضایل انسانی ، برپا
میدارند . و همچنین جنگی نیست که شرکتهای خارجی ، کارتلها
و تراستهای احتکار طلب ، برای حمایت از منافع خود در سرزمینهای
استعمال شده و غارت نمودن مواد خام و منابع طبیعی و بشری آنها و
یافتن بازار برای تولیدات و مصنوعات خود ، امور آن را اداره می‌کنند .
جنگ اسلام ، جنگی نیست که بانکها و رباخانه‌ای یمن‌المللی برای
دد پافت سود بیشتر و تضمین دوام عمل حرام خود و بصره بر دارد از
فرسته‌ها و صیددر آب گل آلود ، آن را راما نداخته باشند

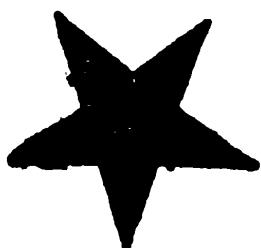
این جنگ ، جنگی نیست که هدفش ایجاد حصاری پولادین
بر دور ملت‌ها باشد تا از علم و معرفت و تمدن دور شوند و مردم سر زمین -
های اشغال شده ، کور و کر و لال بیانند و با خواری و زبوبنی ، در

نادانی و تسلیم مغض ، بسوی کشناورگاه سوقداده شوند !
جنگ اسلام ، جنگی نیست که آتش آفرا تمدن پست‌غربی ،
بر ضد بشریت و بخاطر سود مادی خود و بر دگری نزدیکی با تصرف دینی
روشن ساخته باشد ، چنانکه نمونه‌های آندا جهان‌غرب در قاره‌یخ
دادازو آلوده و کثیف خود ، دیده و شناخته است .

جنگ اسلام ، جنگی است که همراه خود ، مساوات ، عدالت ،
عزت ، سربلندی و احترام برای فرد بشری در روی فمین بلدمفن
می‌آورد و آندا در عالم واقعیت و جهان‌فکر ، در قانون گزاری و
اجرا ، برای سیام و سفید ، مسلمان و غیر مسلمان ، بایک و سبله‌ورده
پاک‌شکل و در پاک‌سطح ، برای حمه ، بوجود می‌آورد .

اگر ما از این قله بلندمرتبه‌ای که فقط اسلام بر تاریخ آن‌استاده
است ، تظری به محیط گندیده‌ای بیافکنیم که تمدن غربی دد آن
غوطه‌می‌خورد ، فاصله‌موجدانی موجودین سیستم‌الهي برای بشر و
درزیمی که ساخته بشری است ، بر ما آشکار خواهد شد ، و خواهیم
فهمید که بشریت با کنار گذاشتن سیستم خدامی برای زندگی ، چه
ذیانی دیده است ، در حالیکه بر خود می‌بالد و دریک خودخواهی
خندیداری ، می‌خواهد بگوید که بشریت برای خود سودی بیشتر از
آنچه که خدا خواسته است می‌خواهد و یا نفعی بیشتر از آن دارد که
خداوند باو بخشیده است .

و بی شک این بشریت ، همچنان در این پر تگاه پر خطر، پیش
خواهد رفت و همچنان در گنداب تمدن مادی دوراز خدا ، غوطه ور
خواهد شد ، تا آنکه اسلام زمام امور را بدست بگیرد و بشریت سر-
گردان را بسوی عدالت و صلح هدایت کند

عقیده و نبرد

عقیده و نبرد

خداوند «اخوان المسلمين» را ذننه بدارد؛ که مصر را
ذننه نمودند و مفهوم جهاد را که از تظر مردم، فقط شاردادن و
کفتندن بود، تغییر داده و مفهوم اصلی آنرا که کار و فدا کاری
است، با آن بازگردانیدند و چگونگی نبرد را که منحصر به تبلیغات
و تحریک مردم بود، بعقر بانی شدن و شهادت در راه خدا تبدیل کردند.
هنگامی که مصر چشم باز کرد، فقط گروه «اخوان» را دید که حاضر
به کار، آماده برای گشت، مهیا برای قربانی دادن، تعلیمات
دینی هرای نبرد و تصمیم گرفته برای شهادت هستند.

اخوان‌الملمین دیگر ان را بحال خود گذاشتند تا سخنرانی کنند و مقاله بنویسند، ولی خودشان مردانه به میدان کارزار شناختند، آنهاد یکر از داتر ک نمودند که جلسه تشکیل دهنده مشاوره پیر داشتند، ولی خود اسلحه بدست گرفته و بدون هیاهو، بمقابلہ دشمن رفتند. دیگر از تازه میخواستند کار را آغاز کرده و تعلیمات لازم را بیینند، اما «اخوان» تنها گروهی بودند که نیروی ملی آماده وبالفعل مصر بشمار میرفتند... نیروئی که براستی کار کرده و خود را برای جهاد آماده ساخته بود و از روز نخستین، بندای جهاد پاسخ مثبت گفت.

* * *

متأساً نه حتی پس از آشکار شدن این حقیقت، عده‌ای از مردم نادان، قلم خود را بر ضد اسلام بکار آوردند و گروهی یا و مراهم بناسزا گوئی پرداختند. و شکفت انگیز این نکته بود که اینها «اخوان» را مورد حمله قراردادند که ددم از قرآن میزند ولی در جهاد بر ضد دشمن، شرکت نمیکنند! در صورتی که این قطعه را های «اخوان» بودند که وظیفه جهاد را در صفوف اول معرکه، بعوهده داشتند.

البته این افراد کوچک و بی‌ازج، روح اسلام را که راهنمای «اخوان» است، درک نکردند و هیچ وقت درون تباشه شده آنان، با آنان

اجازه نمیدهد که بتوانند براین افقهای عالی بشری دست یابند. آنها باور ندارند که فبرد بدون عقیده امکان ندارد و این فقط صاحبان عقیده وايمان هستند که میتوانند در معراج که جان بیا زند . والبته واقعیت خارجی امر، این حقیقت را تأیید نمود و امر و زهم فقط افراد وابسته با خوان هستند که در میدان میجنگند ، زیرا که تنها «اخوان» هستند که صاحب مهمترین وارجدارترین عقیده‌ای می- باشند که میتوانند ایمان آور نده را به میدان نبرد بفرستند .^(۱)

وطن دوستی داغ و پرشور ، گاهی عده‌ای را به میدان میفرستند و هواداری از عدالت اجتماعی نیز بعضی اوقات صاحبان خود را به مبارزه میکشانند ، ولی این و آن ، هردو ، افق نزدیک و محدودی را در نظر دارند، در صورتی که صاحبان عقیده خدائی - مانند اخوان - هدف‌های بلندتر ، جامعتر و عالیتری دارند

آنان عزت و احترام را برای عموم بشریت میخواهند. حس

(۱) این مقاله مربوط به دوران نخستین جنگ مسلمانان بر ضد صهیونیسم در فلسطین است. در آن جنگ : اخوان المسلمين ده هزار نفر از جوانان تربیت شده مسلمانان را مسلح ساخت و به میدان فرستاد... نتیجه پیکار آنها و اسای شهدائی را که در این راه دادند در کتاب تاریخی «الاخوان المسلمون فی حرب فلسطین» تألیف کامل - الشریف، چاپ بیروت بخوانید مترجم .

وطن دوستی آنان، بمراتب بیشتر از کسانی است که وطن خواه جلوه میکنند؛ و چون عدالت را در همه زمینه‌ها و برای همه می‌خواهند، پس احساسات آنان نسبت بعدها اجتماعی، از هر انسان دیگری برتر و والاتر است.

بالاتر از همه، افق مورد تظر آنان، خیلی عالیتر و جامعتر از اینها است برای آنها بخاطر برتری فام خدا در روی زمین کار میکنند. آنان در هر کار کوچکی هم که انجام میدهند، خدارا در نظر دارند. آنان در پیشگاه الهی، بچیزی امیدوارند که بزرگتر و برتر از آنست که در راه خدا از دست میدهند: بزرگتر از مال و ونروت، بزرگتر از جان و زندگی ...

آن سربازانی هستند که هر وقت ندای فدا کاری را بشنوند، خود را فدامیسازند، زیرا که آنان جان خود را همان روزی فروخته‌اند که خداوند خریده است

وَإِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَآمَوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يَقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلُونَ وَيُقْتَلُونَ . وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًا فِي التُّورَاتِ وَالْأَنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ . وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ؟ . — خداوند از مؤمنان جانها و مالها یشان را خرید که بهشت از آن آنها است، در راه خدا کارزار کنند، بکشند و کشته شوند، و عده خدا است که در تورات و آنجل و قرآن بعهدہ او است و کیست که به پیمان خود از خداوفادارتر

است . به معامله خود که انجام داده اید ، شادمان باشید که این
کامیابی بزرگی است .

* * *

نادانی یک احمق ! یا کنایه گفتن یک نادان ، در میان صاحبان
عقیده خدائی چه تأثیری میتواند داشته باشد ؟ .
همه هوا داران کفر با آنها جنگیدند ، همه نیروهای استعماری
بنبرد بر ضد آنان پرداختند ، همه قوای فئودالیسم علیه آنان منحد
شدند ، همه افراد سرمایه داری ستمگر بجنک آنها رفتند ، همه
گروههای وابسته به کمونیسم بر ضد آنان مبارزه نمودند و همه قدرتهای
فساد و تباہی ، رذالت و پستی ، علیه آنان توطئه چیزند ، ولی سرانجام
شکست خورده بر گشتند ، زیرا آنان متکی به نیروی زمینی هستند ،
ولی صاحبان عقیده خدائی از نیروی مافوق و برتر آسمانی کمک
میگیرند ، آنان همه از جهان فانی و بی ارجح هستند و اینان وابسته به
جهان ابدی و جاودان ...

هم اکنون ملت های مسلمان ، پس از خوابی طولانی ، بیدار
شده اند و اگر این خواب ، خواب مرگ بود ، هر گز بار دیگر بیدار
نمیشندند ... آنان از خواب گرانی برخاسته اند و قانون زندگی ،
دیگر با آنها اجازه نمیدهد که از نو بخواب بروند ! آنان بیدار
شده اند تا رشد نمایند ، زندگی کنند و هر گونه عامل فساد و بد بختی

را از خود و جامعه بشری دور سازند اگر ما امر و زمی بینیم که درین ملل اسلامی آشوب و اضطراب و ناراحتی وجود دارد، این نشانه مرگ نیست، بلکه خود علامت تکان خوردن برای بیداری کامل و زندگی جدید است ... علامت بیداری پس از یک خواب گران و طولانی ... والبته آینده از آن توده های مسلمان است و همه دلایل و نشانه ها، این آینده روش و درخشن را برای مانوید می دهد.

خلاصه: بدون عقیده؛ نبودی وجود خواهد داشت. بدون عقیده، زندگی مفهومی پیدا خواهد نمود بدون عقیده، انسانیت ماهیت اصلی خود را از دست خواهد داد ...

ما این مطالبه از مدتها پیش اظهار کردیم و گرددی نادان و بی ارج، بر ماخنده اند، ولی امر و حقایق واقعیت های موجود، صحت گفتار مارا تأیید می کند. پس اگر یا و مسرائی، هذیان بگوید و فرد بی ارجی، با قلم خود بیازیگری پردازد، این در واقع عکس العمل غم و اندوه درونی افراد یهود و بی ارج، در هر زمان و مکانی است .

خدا بزرگ است و آینده از آن اسلام ...
والله اکبر : والمستقبل للإسلام .

* * *

پایان

فهرست

صفحه

موضع	صفحه
سید قطب دا بشناسیم	۳
زندگی نو - دنیای بهتر	۱۴
اسلام مبارزه میکند	۲۷
نظریه اسلام درباره مشکلات ؟	۳۹
دعوت مردم با اسلام	۵۳
راه و روش ما	۶۳
در زیر پرچم اسلام	۷۵
فقط یک راه	۸۷
اسلام غربی !	۱۰۱
سخن اسلام درباره جنگ و صلح	۱۱۳
عقیده و نبرد	۱۲۳

* * *

حق تجدید چاپ این کتاب برای مترجم محفوظ است

علی و عصر او

پنجمین جلد از کتاب پر ارج :
امام علی صدای عدالت انسانی

ترجمه و اضافات از : سید هادی خسرو شاهی ، بزوی منتشر
میگردد، کسانیکه چهار جلد گذشته این کتاب را تهیه نموده اند ،
بی شک در انتظار جلد پنجم این ترجمه خواهد بود
جلد پنجم این کتاب ، با اضافات مفید مترجم در پاورقیها ، بر ارزش
علمی و اجتماعی کتاب می افزاید . در مقدمه جلد پنجم شرحی درباره
ذدی آثار بوسیله سود پرستان . خواهید خواند ا و سودا گران بازار
مطبوعات بدسو اخواهند شد

منتظر باشید !

* * *

بررسیهای اسلامی

بقلم : سید قطب

دو کتاب دیگر از سلسله «بررسیهای اسلامی» تحت عنوان:

- ۱ - بتشکن تاریخ
- ۲ - اسلام و استعمار.

در آینده نزدیک ، از همین مترجم ، منتشر خواهد شد .
این دو کتاب ، گوشیهای دیگری از مسائل اسلامی را مورد
بحث و ارزیابی قرار داده است .

تقدیم عیون کرد :

امارات اس قلم - صد و پنجم

نمازه ثبت ۸۶

۱۳۴۸/۶/۲

سی دیال